

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1^{.-}, lanskoletne 2^{.-}; mesečna naročnina Din 20^{.-}, za tujino 30^{.-}. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71.

Jugoslovan

Receptov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 122 a

Ljubljana, sobota, dne 30. maja 1931

Leto II.

Predsednik nove poljske vlade polkovnik Pristor

Balkanska agrarna konferenca

Sofija, 29. maja. AA. Bolgarska agencija poroča: Današnja seja balkanske agrarne konference se je vršila pod predsedništvom grškega delegata Siderisa. Na seji so razpravljali o vprašanjih kmetijskih kreditov. Upravnik bolgarske poljedelske banke Nikolov je podal poročilo o vprašanjih omenjenih kreditov. Albanska delegata Via Hamid in Feraširi, ki sta dospela danes v Sofijo, sta prvič prisostvovala seji konference. Jutri odidejo delegati v Pleven, na to pa v dolino Rož.

Razstava zoper tuberkulozo v Ženevi

Ženeva, 29. maja. AA. Včeraj so otvorili razstavo lige zoper tuberkulozo. Med mnogostevilnim paviljoni je nameščen tudi naš jugoslovanski paviljon, ki je zbudil veliko pozornost. Po svečani otvoritvi paviljonov se je začela prodaja razstavljenih predmetov. Jugoslovanski paviljon je mednarodno občinstvo zelo pohvalilo, zlasti v njem razstavljene narodne veznine.

Krvava volilna kampanja v Romuniji

Bukarešta, 29. maja. n. Sprčo volilnih agitacij in strankarske mržnje so se pričeli v Romuniji krvavi izgredi in pretepi. V stari kraljevini so neznanci celo umorili Dimitra Marcuja, ki je bil znan sotruden v Avarscujevi ljudski stranki.

Madjarski parlament bo danes razpuščen

Budimpešta, 29. maja. n. »Esti Kurir« poroča, da so se v političnih krogih razširile govorice, da bo vlada jutri razpustila parlament. Istočasno bo izdan dekret o novih volitvah. Pravijo, da bo vladna stranka izločila iz svojega parlamentarnega kluba 50 dosedanjih poslancev in jih nadomestila z novimi ljudmi.

Opozicijski blok na Bolgarskem

Sofija, 29. maja. AA. Bolgarska agencija poroča: Zemljoradniška skupina Markova se priključila opozicijskemu bloku, ki so ga sestavili demokrati, zemljoradniki, radikali in liberali krila Jerčevistov, ki so že podpisali zapisnik o ustanovitvi te narodne unije.

Schirru ustreljen v hrbet

Rim, 29. maja. v. Davi ob 4.30 je oddelek fašistovske milice na dvorišču rimske trdnjave Braschi izvršil smrtno obsodbo nad večeraj obsojenim dozdevnim anarhistom Mihelom Schirrujem. Ustrelili so ga v hrbet.

Zita v Rimu

Rim, 29. maja. n. Predvečerašnjem je prispejala v Rim bivša avstrijska kraljica Zita. Posetila je kraljevsko rodbino. Vse kaže, da je bila na tem sestanku določena zaroka med bivšim nadvojvodom Otonom in najmlajšo hčerko italijanskega kralja princeso Marijo.

Dogodki na Španskem

Pragi, 29. maja. AA. Z Madrida poročajo: Notranji minister je izjavil novinarjem, da bodo izredniki iz San Sebastiana danes popoldne izročeni prejemu sodu. Na vprašanje novinarjev o dogodkih v Saragossi je minister rekel, da je tamkaj policija šla na ulice šele tedaj, ko so se demonstranti utaborili v neki tovarni in se niso hoteli iz nje umakniti.

Madrid, 29. maja. AA. Finančni minister Prieto je pooblastil špansko narodno banko, da poviša obrok novčanic s 5 na 6 milijard.

London, 29. maja. AA. Davi je novi španski poslanik senor don Ramon Perez de Ayala izročil kralju poverljivo pismo v buckinghamški palači.

Resna napetost med Vatikanom in fašizmom

Katoliška akcija proglašena za antifašistovsko organizacijo - Poostrena kampanja fašistovskega tiska - Možnost dalekosežnih posledic spora

Rim, 30. maja. n. Katoliška akcija je proglašena za antifašistovsko organizacijo in kot takšna postavljena od fašistov »na indeks«. Proti njej so pričeli postopati prav tako kakor nekoč proti ostalim organizacijam, skupinam in strankam. Po prvih izpadih korporacijskega organa fašistovskega režima »Lavoro Fascista«, ki je proglašil katoliško akcijo za zarotniško organizacijo z antifašistovskimi nameni, je pričel ves fašistovski tisk bruhati ogenj sovraštva proti katoliškemu pokretu. Fašistovski študentje so pričeli dejansko obračunati s katoliškimi akademiki. Na univerzi v Rimu, Turinu, Benetkah, Milanu, Bologni, Firenci, Padovi in drugod so uprizorili fašisti protestna zborovanja, na katerih so javno insultirali katoliške voditelje.

Vendar pa se v Rimu vatikanskih funkcionarjev niso lotili, ko so se prikazali na rimskih ulicah.

Fašistovski list »Popolo di Roma« pravi, da je katoliška akcija prenehala biti

verska organizacija in da se je pretvorila v stranko. Najvišji funkcionarji katoliške hijerarhije v Vatikanu in med njimi celo državni podtajnik mons. Bizzardo, ki bo, kakor vse kaže, v kratkem sledil vatikanskemu državnemu tajniku kardinalu Pacelliju v njegovem položaju, so se izpostavili za to organizacijo. Baš zaradi tega, da se vodstvo katoliške akcije z vso odločnostjo zavzema za to, da bi postal mons. Pizzardo naslednik kardinala Pacellija.

»Osservatore Romano« protestira proti fašistovskemu izzivanju in navaja celo vrsto konkretnih slučajev, ko so fašisti napadli studente, ki so organizirani v Zvezi italijanskih katoliških študentov, katoliške žene in nekatere duhovnike. »Popolo di Roma« skuša pobijati navedbe vatikanskega glasila. »Tevere« zahteva ukinitve vseh katoliških organizacij — predvsem mladinskih. »Tribuna« pa objavlja nekatere podrobnosti o antifašistovskem delovanju katoliške akcije in trdi, da so 1. maja ne-

kateri zaupniki katoliških organizacij delili med ljudstvom manifeste, v katerih se je obsojal fašizem in so se navajale za sluge bivše katoliške ljudske stranke in znanega katoliškega voditelja Don Sturza.

Rim, 29. maja. r. Napetost med cerkvijo in fašizmom zavzema zelo resen značaj. Današnji vatikanski list »Osservatore Romano« objavlja dolgo listo nasilstev fašističnih demonstrantov proti duhovnikom in članom katoliških organizacij. Fašisti celo ženskam niso priznawali. List trdi, da so demonstranti udarili v katoliška društva, uničevali pohištvo, razbijali križe in pretepali katoliške dijake. Pri tem so kričali »Smrt papežu!«.

Pariz, 29. maja. AA. Havas poroča iz Rima, da se v tamošnjih krogih, ki stojijo blizu papeža pobija trditve, da prelati niso v soglasju glede katoliške akcije. Papež in prelati imajo v tem vprašanju soglasno mnenje in obsojajo napade na katoliško akcijo.

Petnajsti mednarodni poljedelski kongres

Kongres se bo vršil od 5. do 8. junija v Pragi - Našo delegacijo bo vodil minister dr. Frangeš - Profesor Krištof o velikem pomenu letošnjega zborovanja

Beograd, 29. maja. k. Te dni se prične v Pragi mednarodni poljedelski kongres. Šel delegacije, ki bo na tem kongresu zastopala našo državo, je minister na razpoloženju dr. Frangeš. Člani delegacije so: načelnik pri poljedelskem ministrstvu dr. Prohaska, profesorji beograjske univerze dr. Stebut, dr. Mitrović, dr. Nikolić in dr. Krištof. Profesorji zagrebške univerze: Ulmanski, dr. Tavčar in dr. Krudelka, štirje zastopniki Zveze agronomov in po en zastopnik-izvedenec za vsako banovino. Ker je ta mednarodni kongres velikega pomena za poljedelstvo, smo napravili enega izmed delegatov, g. prof. dr. Milana Krištofa, da nam kaj pove o tem mednarodnem zborovanju. Prof. dr. Krištof nam je med drugim dejal:

»Mednarodni poljedelski kongres ima že svojo tradicijo. Prvi takšen kongres se je vršil že l. 1889 v Parizu, ko je bila tam velika svetovna razstava. Ker je bil uspeh tega kongresa zelo lep, so sklenili, da se bodo vršili takšni kongresi tudi v bodoče. Pred vojno je bilo deset velikih med-

narodnih poljedelskih kongresov, po vojni pa so se vrstili kongresi drug za drugim v Parizu, Varšavi, Rimu in Bukarešti.

Letošnji kongres, ki se bo vršil od 5. do 8. junija v Pragi, je potemtakem petnajsti. Njegova važnost pa je tem večja, ker se bo vršil ob času, ko je svetovna gospodarska kriza dosegla svoj vrhunec in ko je medsebojno spoznavanje in izmenjavanje misli med zastopniki poljedelske stroke raznih držav postalo vse večje važnosti kot nekdaj. Pa tudi ugled kongresa je postal večji, ker je bila l. 1928 mednarodna poljedelska komisija proglašena za mednarodno zvezo poljedelskih udruženj. Njena naloga od tedaj ni bila več samo ta, da je prirejela in organizirala mednarodne poljedelske kongrese, marveč tudi ta, da je zastopala interese vsega poljedelstva v mednarodni javnosti.

Organizacija letošnjega kongresa je v najboljših rokah, ker predseduje organizacijski komisiji prof. dr. Brdlik, bivši češkoslovaški minister za poljedelstvo. Na kongresu bo o položaju poljedelskih dr-

žav v centralni Evropi in o Češkoslovaški z ozirom na svetovno gospodarsko krizo podal obsežen referat sam predsednik prof. dr. Brdlik. Vsi referati pred plenarnim kongresom se nanašajo na najvažnejši gospodarski in predvsem poljedelski problem sedanjega časa, na svetovno poljedelsko krizo.

Izmed članov jugoslovanske delegacije bo prvi podal svoj referat minister dr. Frangeš. Ta referat bo obenem tudi najvažnejši. Poleg tega pa odpade na jugoslovansko delegacijo še 6 važnih referatov. Istočasno s kongresom se bo v Pragi priredila tudi velika poljedelska razstava, katere namen je pokazati kaj vse so na Češkoslovaškem do sedaj storili za razvoj in napredek poljedelstva. V prvi vrsti pa bo razstava pokazala praktične rezultate tega dela v času od osvobojenja dalje. Organizacijska komisija je določila, da se bodo po kongresu vršile štiri velike ekskurzije vseh delegatov in udeležencev kongresa po Češkoslovaški državi. Vsaka takšna ekskurzija bo trajala po 6 dni.

Bogati znanstveni rezultati poleta prof. Piccarda

Nova izjava pogumnega učenjaka -- Čestitke belgijskega kralja in avstrijskega predsednika -- Veliko zanimanje po vsej Evropi

Innsbruck, 29. maja. AA. Profesor Piccard in Kypfer sta izjavila novinarjem, da sta v času, ko so jih skušala rešiti letala, avtomobil in vojak, mirno spala v gondoli zrakoplova. Gospo Piccard so takoj obvestili o srečnem pristanku soproga. Dejala je, da ni nikoli dvomila, da bo uspel. Ko so vprašali profesorja Piccarda, kako je z znanstvenim rezultatom poleta, je dejal, da je zbral toliko znanstvenega materiala, da bodo imeli učenjaki več mesecev dela. Končno je Piccard poudaril, da je dosegel zaželeno višino. Prejšnji višinski rekord sta postavila leta 1901. profesorja Bergson in Suering. Prišla sta nad 11 000 m visoko.

Berlin, 29. maja. AA. Po srečnem pristanku profesorja Piccarda se je pojavilo v vsej Evropi, posebno pa v Nemčiji, veliko zanimanje za podrobnosti njegovega poleta.

Dunaj, 29. maja. d. Takoj ko je po radiju dospelo poročilo, da je profesor Piccard srečno pristal, je zvezni predsednik preko orožništva v Gurglu profesorju Piccardu in njegovemu spremljevalcu telefonično priskrbel čestitke.

Augsburg, 29. maja. d. Glede na uspele polet profesorja Piccarda v značne višave je mesto Augsburg dalo mestno hišo okrasiti z zastavami, profesorju Piccardu pa poslalo čestitke.

Bruselj, 29. maja. d. Belgijski kralj je

poslal profesorju Piccardu in njegovemu spremljevalcu brzojavno priskrbel čestitke za uspele izid drznega znanstvenega poskusa.

Gurgl, 29. maja. d. Na cestah in potih v Ötztalu se je včeraj in danes razvil brezprimeren promet vseh vrst vozil. Do kraja, kjer je zrakoplov pristal, se je začelo pravo romanje. Kralji Prigal, Ober Gurgl, Sölden in druge vasi so prenapolnjene s tuji. Hoteli niso kos velikanskemu navalu. Vedno in vedno pa še prihajajo od vseh strani novi avtomobili in avtobusi. Precej Angležev in Amerikancev je priletelo s sportnimi letali. Prišli so tudi zastopniki vseh večjih ameriških, angleških, francoskih in nemških listov.

Innsbruck, 29. maja. AA. Po zadnjih poročilih sta bila prof. Piccard in njegov tovariš v veliki nevarnosti. Gondola je močno udarila ob tla, tako da se je razbilo več instrumentov. Zrakoplov je pristal tri metre od velike lepe razpoke. Kmalu po pristanku je nastal velik vihar, ki bi lahko imel za Piccarda in tovariša usodne posledice. Učenjak ni izgubil poguma in pravi, da bo poskusil nov polet v stratosfero, kakor hitro bo obdelal znanstveni material, ki ga je zbral pri sedanjem poletu. Zrakoplov bodo spravili najbrž v soboto. Gondola iz aluminija ostane na ledeniku, ker je ne morejo prenesti v dolino.

Sanacija »Kreditanstalta«

Dunaj, 29. maja. AA. Korbiro poroča: Parlament je snoči v drugem in tretjem čitanju sprejel drugi zakon o Kreditanstaltu, ki ga je vlada predložila v svrhu sanacije. Za zakon so glasovali vsi člani parlamenta razen Heimabunda.

Dunaj, 29. maja. d. Službeno objavljajo: Banka za mednarodna plačila je objavila komunikate, ki pravi: Ukrepi, o katerih se je razpravljalo na zadnji seji upravnega sveta v Bazeli v zvezi s težavami avstrijskega Kreditnega zavoda in s položajem, ki je zaradi tega nastal v Avstriji, so sedaj sklenjeni in stopijo sedaj lahko vsak čas v veljavo. Razen banke za mednarodna plačila je še 10 največjih centralnih bank izjavilo, da so pripravljene avstrijski narodni banki staviti na razpolago devizni kredit, ki se lahko uporabi po potrebi. Banka za mednarodna plačila je prepričana, da bo avstrijska narodna banka s pomočjo teh sredstev in sredstev, ki so ji že na razpolago, kakor tudi s podporo drugih centralnih bank tudi vnaprej normalno izpolnjevala svoje funkcije glede zavarovanja zamenjave in glede stabilnosti avstrijske valute. Da bi bila banka za mednarodna plačila z avstrijsko narodno banko v tesnejših stikih in da bi se omogočil neposreden osebni kontakt, je zastopnik banke za mednarodna plačila odpohtoval na Dunaj.

Krvave volitve ciganskega kralja

Varšava, 29. maja. AA. Blizu Bydgoszcza so volili kralja poljskih ciganov. Pri tem je prišlo med cigani do velikih spopadov. Cigani so izvedeli, da je ponudil sedanjí kralj svojemu tekmeču 20 zlatnikov, da odstopi. Razjarjeni cigani so kralja napadli in ga pričeli pretepati. Na pomoč so mu prišli njegovi pristaši. Krvavega pretepa se je udeležilo na tisoče ciganov. Končno je stari kralj pobegnil in nato so izvolili soglasno novega.

Praznik patrijotizma

Danes pred 500 leti so plameni zadušili mlado življenje Devica Orleanske in njen pepel je bil raztresen v reko, da ne bi nikdar več oživel spomin na njo. Toda že par let kasneje so bili slovesno obsojeni njeni sodniki, dan njene smrtne obsodbe pa je postal praznik francoskega patriotizma. In ni danes imena, ki bi tako enodušno združeval ves francoski narod v eni misli, kakor je spomin na junaško kmečko dekle, Jeanne d'Arc, rešiteljico Francije. Po vsej pravici časti francoski narod tako silno svojo največjo junakinjo, ker ni samo ona rešila Francije v najtežjem trenutku, temveč bila skozi stoletja vsem Francozom svetel vzor, da se nikdar niso izneverili svojemu patriotizmu, da so vedno zvesti ostali sebi in svojemu narodu. Tako še po svoji smrti združuje Devica Orleanska svoj narod v visoki misli in vrši še nadalje svojo rešiteljsko poslanstvo.

A tudi mi Jugoslavlani bi z vso pravico sledili vzoru Devica Orleanske. Na tla je bila srita sila francoskega naroda, ko je nastopila Devica Orleanska. Vsa Francija je bila že skoraj zasedena od sovražnika, Francozi sami pa so obupavali nad svojim narodom in bili že v službi tujca. Ni bilo skoraj nobene pomoči več in Francija je bila izgubljena.

Tedaj nastopi priprosto kmetko dekle, ki ni imelo ne bogastva, ne izkušenj, ki jo je najbližja okolica poznala le kot navadno pastirico. A ta skromna pastirica je hipoma spremenila ves položaj in dosegla, kar so vsi smatrali za nemogoče, da je Francija vstala in zmagala. Dosegla pa je to, ker je bila v njej ona visoka vera, ki gore premika, in ker je bila v njej ona sveta domovinska ljubezen, ki napravi tudi čudeže. Samo to svojo vero, samo to svojo ljubezen je imela Jeanne d'Arc in ta njen patriotizem je bil močnejši od vseh ovir, močnejši od jekla nasprotnika in silnejši od nevere lastnih ljudi. Oboje je nadvladal patriotizem mlade pastirice in silnejši od vseh ovir je še danes in je bil vedno čist in neusahljiv patriotizem.

Naj živi narod v še tako težkih časih, naj bo narodni nasprotnik še tako močan, narod, ki veruje v sebe in svojo silo bo zmagal, ker ni je sile nad patriotizmom. Tudi naš narod je že doživel to resnico. Od Kosovega polja pa dalje do grozotne albanske Golgote je bil naš narod že več kot enkrat v sili, da mu je bila prorokovana že njegova zadnja ura. Toda vedno so bile postavljene te prorokbe na laž, ker vedno so bili v našem narodu možje, ki niso nehali verovati v srečno zvezdo svojega naroda in ki so vzbujali v narodu pogum, da je v odločilnem trenutku naravnost z legendarnim heroizmom strl vse okove in si priboril sončno mesto na zemlji.

Da, tako sveto in pobožno, kakor je verovala Devica Orleanska, tako je treba verovati v svoj narod in njegovo zmago in potem ta tudi ne izostane. Jugoslovanski narod je dosedaj bil sposoben tako velike vere, tudi v bodoče se ne sme zmanjšati ta njegova odlična sposobnost. In danes je manj vzroka za to, ko kdajkoli. Kje smo bili nekoč, a kje smo danes? Tudi včasih so bile močnejše sile proti nam, močnejše, kakor dandanes, a vsa njih premoč ni bila tako močna, kakor je bil silen in udaren jugoslovanski patriotizem. Ljubili svoj narod do zadnjega, žrtvovati se zanj brez obotavljanja, v tem je rešitev v vsakem položaju, pa tudi v najtežjem.

In ta brezkompromisna ljubezen je tudi več ko najbolj duhovita kritičnost. Če bi Devica Orleanska tako hladno presojala položaj, kakor so ga vsi visoki francoski dostojanstveniki, bi prav tako obupala, kakor so oni in francoski narod ne bi nikdar zmagal. Ker pa je samo verovala in ljubila, ker se ni dala premetiti niti od najbolj pametnih razlogov, zato je v svojo vero prepajala vse druge in zmagala.

S takšno silno vero in ljubeznijo mora tudi jugoslovanska misel prepojit ves narod in to mora biti najvišji cilj jugoslovanske akcije. Naš narod mora postati narod samih polnovrednih patriotov, ki so vedno kot celi možje na svojem mestu in ki nikdar ne poznajo nobenega oklevanja in omahovanja. Vedno pripravljeni, vedno odločni, tako moramo biti, naj kujejo proti nam še tako številne koalicije, bodo vse te propadle ob našem patriotizmu.

Že je to resnico potrdila zgodovina, in že jo bo potrdila, če bomo znali ves svoj narod dvigniti na to stopnjo patriotizma, če bo vsak skušal vsaj po svojih skromnih močeh širiti v svojem krogu oni patriotizem, ki ga je dala vsemu francoskemu narodu nakrat Devica Orleanska.

Milanski intelektualci pred posebnim sodiščem

Obtoženi protidržavne propagande in teroristične zarote

Rim, 29. maja. v. Pred fašistovskim posebnim sodiščem za zaščito države in javne varnosti se je davi pričel proces proti skupini intelektualcev iz Milana in Julijske Krajine. Trgovci Rihard Bauer, inž. Marij Damiani, profesor Peter Zari, trgovski zastopnik Bernard Roberto in Karel del Re iz Milana, prof. Ernest Rossi iz Caserte, inž. Vincenc Calace iz Trani, letalec Jordan Vizzoli, njegov brat Roman iz Trsta ter njun oče Julij iz Izole v Istri so bili obtoženi, da so se kot bivši člani republikanske in drugih antifašistovskih strank zbrali v družbi, ki so jo imenovali »Pravica in svoboda«, da so se na skrivnem sestajali, da so skušali obnoviti frimasonске lože, da so izdelovali bombe, da so širili protidržavne brošure in letake,

da so bili v stalnih stikih z antifašisti v inozemstvu, da so se vadili v rabi bomb, s katerimi so hoteli pognati v zrak vse javne zgradbe v Milanu, da so končno pripravljali demonstrativen polet s Korzike nad Rim z letalom, ki naj bi preplavilo mesto z antifašistovskimi letaki. V obtožnici je rečeno, da so Roberto, Zari, Bauer in drugi obtoženci pod pritiskom stroge preiskave priznali svoje protidržavno delovanje.

Proces, ki ga je otvoril general Saporiti mesto generala Cristinija, se je pričel davi ob 9. uri. Obtožnico je zastopal državni tožilec Landolfi, obtožence pa je branilo pet obtožencev. Dopoldansko razpravo je zavzelo čitanje obtožnice in zasliševanje obtožencev.

Proces proti zagrebškim teroristom

Zagreb, 30. maja. k. V procesu proti Hraniloviću in tovarišem je bil danes prvi zaslišan bivši mestni uslužbenec Franjo Bunjevca, ki je 15. avgusta 1929, zaplenil 2 kovčega, v katerih je bilo razstrelivo. Pozneje je oba kovčega prepustil njihovim posestnikom po predpisih, po katerih je treba izročiti blago njegovim posestnikom, če se izkažejo s kakšnimi carinskimi deklaracijami in dokumenti. Tudi njega so obtožili, a 13. t. m. so ga oprostili vse krivde. Državni tožilec je pripomnil, da je bila priča obtožena le zaradi suma, da je bila podkupljena. Branitelji je pripomnil, da je bila priča večkrat zaslišana, pa da je vsakokrat drugače govorila. Pričo je tudi vprašal, če je bila zapletena še v kakšno drugo kazensko zadevo. Bunjevca mu je odgovoril, da so ga osumili nekaterih falsifikacij. On pa je zahteval, da pride vsa zadeva pred sodišče, česar pa niso napravili. Tedaj je branitelj predlagal, naj predsednik priče ne zapriseže, ker so jo osu-

mili, da je sodelovala pri dejanjih, katerih so obtoženi Hranilović in njegovi tovariši. Državni tožilec se je protivil temu predlogu in po kratkem posvetovanju ga je tudi sodišče zavrnilo. Branitelji so prijavili revizijo. Bunjevca je predsednik zaprisegel.

Nato je bil zaslišan priča Marijan Kičević. Ta je izpovedal, da je bil mestni užitičar in da je leta 1929. prejel nekaj zavojev, v katerih je našel eksploziv. Predsednik ga je konfrontiral z Bunjevcom zaradi nekaterih nasprotij v njegovih izjavah.

Priča Hermina Huzjak je stanovala v Petrovi ulici, v kateri stanuje Hranilović. Zaslišana je bila o streljih, ki jih je čula z okna. Videla je, kako je bežal neki človek s puško. Po sporazumu strank priča ni bila zaprisežena. Končno sta bila zaslišana delavka Ljubica Subasićeva, ki je bila zaročena Soldinova in ki je bila pripravljena pričati kljub temu, da ji zakon ne nalaga te dolžnosti, in Josip Subasić.

Nova skupina nemških industrijalcev v Beogradu

Beograd, 29. maja. l. Davi je prispela z brzovlakom ob 6.20 v Beograd skupina nemških industrijalcev iz Leipziga. Gostje so se nastanili v hotelu »Pri srbskem kralju«. Danes dopoldne je bil sprejem pri nemškem poslanstvu, nato so gostje posetili naše gospodarske ustanove. Z večernim brzovlakom odpotujejo v Zagreb in druga jugoslovanska mesta.

Sprememba zakona o pobijanju drevesnih boleznih

Beograd, 29. maja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za gozdove in rudnike po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o pobijanju drevesnih boleznih v državnih gozdovih.

Nove aretacije Slovencev v Julijski Krajini

Sušak, 30. maja. v. Z Beke prihajajo vesti o novih aretacijah na Goriškem. Iz okolice Kanala je prišlo pred nekaj dnevi večje število Slovencev na izlet v Trst. Tu so se dali fotografirati z motiko in srpom, kmetijskim znakom. Policijski agentje, ki so jih zasledovali, so videli v tem demonstracijo proti režimu in so jih vse po vrsti aretirali. Izmed 25 fantov so bili 4 zadržani na tržaški policiji, med njimi tudi brata Anton in Severin Kamenšek iz Ročinja pri Kanalu.

V Gorici so aretirali dva trgovska vajenca, Ivana in Jožefa Lebana. V Grahovem so aretirali gostilničarja Ivana Reja in mu zaprli gostilnico, ker je protestiral, ko so mu spremenili priimek v Rezi. Njegov sin dijak Zorislav Reja je pa že od januarja t. l. v goriških zaporih, ker so ga osumili, da je kot član študentske organizacije »Črni bratje« širil protifašistovsko propagando. V januarju so aretirali vse »lane te dozdne organizacije. Pozneje so jih sicer izpustili, a šolske oblasti so jih izključile iz šole. Policija je takrat z vso resnostjo trdila, da so študentje hoteli podminirati in vreči v zrak solkanski most in dom »Ballile« v Gorici. Teh svojih trditvev pa policija ni mogla utemeljiti.

Novi čuvar madjarske krone

Budimpešta, 29. maja. n. Danes je bila seja članov zgoraj in spodnje zbornice. Ob prisotnosti vseh parlamentarcev je bil soglasno izvoljen grof Emil Szecsenyi za čuvarja madjarske krone. Grof Szecsenyi je pred guvernerjem Horthyjem takoj položil prisego.

Zarota za rušenje cerkva

Bukarešta, 29. maja. n. V Rumuniji so odkrili komunistično zarotniško organizacijo, ki je imela namen porušiti celo vrsto cerkva v 6 raznih državah, in sicer v Rumuniji, Jugoslaviji, Poljski, Češkoslovaški, Bolgariji in Grčiji. Voditelj organizacije je bil Aron Lazar, ki je že vso pripravo. Aretirali so 40 ljudi. Obvestili so tudi poslaništva vseh prizadetih držav o namerah in pripravah te zarote.

To je zgodovinska veličina Devica Orleanske in zato bo vedno svet spomin na njo francoskemu narodu, pa tudi vsem patriotom sveta. Zato pa se danes tudi jugoslovanski narod s hvaležno pobožnostjo spominja njenega praznika, kajti tudi Jugoslovonom je vedno svetel vzor, kako treba ljubiti domovino in se za njo žrtvovati. In temu vzoru ostane jugoslovanski narod za vedno zvest.

Imenovanje zdravnikov

Beograd, 29. maja. AA. S sklepom ministra za socialno politiko in narodno zdravje so postavljeni za sekundarne zdravnike v državnih bolnicah v Ljubljani dosednji sekundarni zdravniki banovinske bolnice v Ljubljani v I/9 dr. Henrik Veserle, dr. Tomaž Furlan, dr. Ivan Kaukler in dr. Reiner Basin, za administrativnega uradnika 8. skupine iste bolnice Anton Manfred in Franc Tominec, za uradniškega pripravnika Viktor Solar, za administrativnega uradnika 10. skupine dozda III/5 Josip Buraj, za administrativnega uradnika državne bolnice za ženske bolezni v Ljubljani v 9. skupini Leopold Sarabon, v 8. skupini pa Alojzij Turk.

Imenovanja

Beograd, 29. maja. AA. S sklepom ministra za gozdove in rudnike in s soglasjem predsednika ministrskega sveta je imenovan za uradniškega pripravnika pri banski upravi v Ljubljani Leonid Balbaez, diplomiran inženjer.

Premestitev

Beograd, 29. maja. AA. S sklepom ministra za gozdove in rudnike in s soglasjem predsednika ministrskega sveta je premestjen Franjo Gerlovič, podgozdar, iz Kostanjevice v Ptuj.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 29. maja. (d). Nobene bistvene spremembe sedanjega vremena, ki večjemu kakor krajnje nevihte.

Občni zbor Zveze za tujski promet

Ljubljana, 29. maja.

Popoldne ob 7.30 se je vršil v sejni dvorani zbornice TOI občni zbor Zveze za tujski promet. Otvoril ga je predsednik dvorni svetnik dr. Marn, ki je toplo pozdravil zastopnike raznih društev in korporacij: generalnega ravnatelja »Putnika« g. Seriščevića, zastopnika novomeškega Olepševalnega društva Pirnata, ravnatelja Tujsko-prometnega sveta Velikonjo, predsednika Društva hišnih posestnikov Frelha, dr. Vinca Gregoriča, g. Cerarja iz Kamnika, župana Lavtizarja iz Kranjske gore, višjega inšpektorja v p. Westra, načelnika Vargazona, dr. Tavčarja, podžupana Jarca, predsednika Tujsko-prometnega društva v Kamniku, glavarja dr. Ogrina, župana Kratnarja, dr. Jurečka, dr. Souvana, višjega revidenta Petka, dr. Pavlina, Kavčiča in Krpežarja, dr. Tičarja, gg. Šubica in Rihtršiča iz Celja, dr. Senjorja iz Maribora, Majcena iz Zidanega mosta, g. Schreya, dr. Štera iz Rogaške Slatine, predsednika Muzejskega društva dr. Andrejko, zastopnika zbornice TOI dr. Plessa, župana dr. De Glerio z Bleda, dr. Tomiška in direktorja šumske uprave inž. Božiča. V svojem kratkem predstvenem poročilu je g. predsednik dr. Marn med drugim povdarjal ekspeditivnost Zvezinega uradništva, ki je dobilo službeno pragmatiko in je prebral pozdravno brzojavko predsednika Zveze kopahsa g. Radičevića, ki se žal, tokrat ni mogel udeležiti obnega zbora.

Generalni ravnatelj Sirišević je čestital Zvezi k njenemu uspešnemu delu za povzdigo turizma v naših krajih in je želel uspeha tudi v bodoče.

Poročilo o zveznem delovanju je izšlo v posebni brošuri in smo o njem že poročali. Na predlog g. Kavčiča je bilo sprejeto brez debate. Blagajnik g. Štrukelj je poročal, da je imela Zveza 200.591 Din dohodkov, stroškov pa 147.870 Din. Med stroški zavzemajo najvišjo postavko albumi in brošure v znesku 95.590 Din, subvencije (28.080 Din) in popravilo Vintgarja (10.732 Din).

Za nadzorstvo je poročal dr. Vinko Gregorič, nakar je dobil odbor soglasno absolutorij.

Pri slučajnostih je podžupan prof. Jarc iznesel dvoje pobud: Zveza naj bi se potrudila, da dobi zastopnika v pravkar ustanovljenem posvetovalnem odboru pri generalni direkciji državnih železnic in pa, da dobi primerne pisarniške prostore v ljubljanskem nebotičniku. Mesto, da bo prav rado prispevalo v ta namen.

Glavar dr. Ogrin iz Kamnika je opozarjal na žalostno stanje naših cest in navedel ukrepe, ki naj jih stori Zveza.

Dr. Pavlin je postavil več predlogov, med drugimi, naj poskrbi Zveza, da postane sedanja avtomobilska cesta iz Kranjske gore na Vršič carinska cesta za mednarodni promet v Trento. Zastopnik Dolenjske g. Pirnat iz Novega mesta je prosil, naj izposluje Zveza izletniške karte za polovično vožnjo na Dolenjsko, ker bi Dolenjska s tem mnogo pridobila. Tudi naj bi dobilo Novo mesto opoldne direktno Zvezo s St. Janjem. Zveza naj bi nadle poskrbela, da dobi Dolenjska čimprej prepotrebni električni tok.

Dr. Gregorič je načel vprašanje preureditve ljubljanskega kolodvora. Podžupan prof. Jarc je ugotovil, da dr. Gregorič ni informiran. Določeno je že žirja in bo natečaj za osnutke preurejenega kolodvora v kratkem razpisan. Tudi je država obljubila za kolodvor lepo svetlo. Studira se tudi, kako bi se tramvaj splojal pod kolodvorom, da ne bi bilo treba ne nadvoza ne podvoza na Dunajski cesti.

G. Cerar iz Kamnika je omenjal novozgrajeno kopalnico in je prosil, naj bi se izposlovala obiskovalcem tega kopalnice polovična vožnja. Obenem, naj se uvede promet z motornim vozilom na kamniški prog.

Župan Lavtizar iz Kranjske gore je povdarjal, da se ne sme dopustiti, da bi prišlo Kenedovo posestvo na Bledu v tuje roke. Ta biser mora postati nacionalna last, če ne, napravimo dinarsko zbirko (burno odobravanje).

Glavar dr. Ogrin je opozarjal na sitnosti, ki so jim izpostavljeni tuji pri mitnicah. Podžupan prof. Jarc je izjavil, da ne izda nobene tajnosti, če pove, da je bil proti pobiranju takse, da pa je žal ostal v manjšini, ko je nastopil proti njim. Obenem je naslovil na generalnega ravnatelja Siriševića prošnjo, naj toplo podpre prošnjo za aerodrom v Ljubljani, kar je g. generalni ravnatelj takoj obljubil.

Ob 19. uri je bil občni zbor zaključen. Predsednik dr. Marn se je zahvalil zborovalcem za udeležbo in za predloge in je izjavil, da se bodo vsi predlogi vpoštevali.

Predsednica mednarodne ženske zveze v Zagrebu

Zagreb, 29. maja. k. Včeraj je prispela v Zagreb Lady Corbett Ashby, predsednica mednarodne ženske zveze. Predavala bo o namenih feminizma. Ga. Ashby je v Zagrebu že v drugič.

Letos se nam obeta izborna žetev

Beograd, 29. maja. AA. Kako kaže letošnja žetev:

Izvozniško društvo kraljevine Jugoslavije je zbralo iz vse države podatke o stanju žetve in posevkov. Po teh podatkih se smemo nadejati, da bo letošnja žetev tolikšna kakor leta 1929., ki je bila najboljša v zadnjem desetletju. Ječmen je odevetel in odlično kaže, pšenici je zagotovljeno dovolj moče in se zaupjo ni bači. Turšica povsod obro obeta. Tudi sadje je povsod v prav dobrem stanju. Žuželk je letos prav malo. Tako kaže povsod prav dobro za letošnjo žetev.

Zdravstveno stanje živine je odlično.

Nova železniška tarifa za premo

Beograd, 29. maja. AA. Po sklepu generalne direkcije državnih železnic pride 15. junija t. l. v veljavo nova železniška tarifa za črni in rjavi premo, za lignit in koks.

Zastopniki ministra za prosveto pri srednješolskih izpitih

Minister za prosveto je določil za svoje zastopnike pri višjih in nižjih izpitih na srednjih šolah med drugimi za zastopnika na gimnaziji v Skofovih zavodih v St. Vidu g. Petra Tipo, direktorja v pokouju iz Beograda, na učiteljsku v Užicah g. dr. Frana Kidriča, univerzitetnega profesorja iz Ljubljane, na učiteljsku v Čakovcu, g. Luko Jevremovića, direktorja v ministrstvu za prosveto v pokouju, na učiteljsku na Cetinju g. dr. Frana Hešića, univerzitetnega profesorja v Zagrebu, na realni gimnaziji v Negotinu g. dr. Stanka Bevka, direktorja v pokouju iz Ljubljane, na realni gimnaziji v Novem mestu g. dr. Vasilija Popovića, univerzitetnega profesorja iz Beograda, na realni gimnaziji v Smederevu in v Smederevski Palanki g. dr. Ivana Prijatelja, univerzitetnega profesorja iz Ljubljane, na klasični gimnaziji v Splitu g. dr. Nikolo Radojičiča, univerzitetnega profesorja v Ljubljani, na ženskem učiteljsku v Ljubljani g. dr. Dušana Rajčiča, profesorja višje pedagoške šole v Beogradu, na tretji moški realni gimnaziji v Beogradu g. dr. Frana Ramovića, univerzitetnega profesorja v Ljubljani, na četrti moški realni gimnaziji g. Frana Jerana, profesorja v Ljubljani, na realni gimnaziji v Bitolju in Prijelepu g. dr. Nika Zupanića, direktorja etnografskega muzeja v Ljubljani, na realni gimnaziji v Vrhu g. dr. Aleksandra Stojičevića, univerzitetnega profesorja v Ljubljani, na realni gimnaziji v Zaječarju in Knjaževcu in na zasebni gimnaziji Boljevcu g. dr. Rajka Nahtigala, univerzitetnega profesorja v Ljubljani, na realni gimnaziji v Kočevju g. Petra Pavlovića, upravnik etnografskega muzeja v Beogradu, na ženski realni gimnaziji v Kragujevcu g. dr. Ivana Plemića, univerzitetnega profesorja v Ljubljani, na realni gimnaziji v Kranju g. Momčila Dantičiča, profesorja v Beogradu, zdaj v službi v ministrstvu za prosveto, na realni gimnaziji v Kruševcu g. Josipa Vestra, direktorja v pokouju, na realni gimnaziji v Užicah g. dr. Milana Vidmarja, univerzitetnega profesorja v Ljubljani.

Naše gospodarstvo enajstič pred javnostjo

Zopet odvarja ljubljanski velesejem svojo spomladansko gospodarsko prireditel. Dogaja se to v velevažnih trenutkih polnega razmaha našega narodnega gospodarstva, ki bo z zakonsko stabilizacijo dinarja zadobilo pospešeni tempo svojega razvoja. Je pa še druga okolnost, ki daje ljubljanski gospodarski prireditvi srednjeevropski pomen. Naša država se v kaosu svetovne gospodarske depresije nahaja v razmeroma ugodnem položaju malenkostne brezposelnosti, proračunskega ravnotežja in urejenih gospodarskih prireditel.

Ljubljanski velesejem se lahko ponaša z dejstvom, da kljub poostrenem izkoriščanju prostora ni ostal niti najmanjši prostor nezaseden. Nasprotno, nebroj velikih inozemskih tvrdk je moralo opustiti posej, oziroma si istega rezervirati za jesen. Polna zasedba ljubljanskega velesejma ponovno potrjuje, da je ta institucija gospodarsko potrebna in koristna.

Lelošnja prireditel kaže veliko število inozemskih razstavljavcev. Zdržene države ameriške so zastopane z 20 razstavljalci, ki zastopajo avtomobilsko industrijo. Anglija (7) razstavi predvsem motorna kolesa. Avstrija (53) poljedelske, pletilne stroje, avtomobile, kovinarske stroje, galanterijo in kemikalije. Češkoslovaška (18) poljedelske stroje, avtomobile, traktorje, pekarske stroje, pralne in kovinarske stroje itd. Francija (5) avtomobile, brizgalne, Italija (4) avtomobile, mlinske naprave, galico, cement, Madjarska (11) poljedelske stroje, Nemčija (111) stroje za obdelovanje lesa, kovinske izdelke, avtomobile, pisalne stroje, motorna kolesa, šivalne stroje, gradbeni material, poljedelske stroje, kirurške instrumente, brizgalne, galanterijo, glasbila itd. Švedska (3) separatorje, Švica (2) pletilne stroje, Belgija (2) motorna kolesa, orožje, Danska (1) separatorje itd., itd.

Posebno bogato je zastopano naše domače gospodarstvo. Pohištvo zopet zavzema tradicionalno mesto, tudi ostala lesna industrija je močno zastopana. Istotako tekstilna industrija, kovine, papir, lepenka, keramika, poljedelski

stroji, brizgalne itd., itd.

Površen sprehod po velesejemskem prostoru nudi sledečo sliko:

V pav. E je nameščena stanovanjska oprema, pohištvo, glasbeni instrumenti in na polodprtem prostoru plutovina in zamaški, čolni, pleteno pohištvo, vozovi in drugi kolarski izdelki.

V pav. F je nameščena strojna industrija: stroji za obdelovanje lesa, tiskarski stroji, pletilni stroji, mesarski stroji, poljedelsko orodje, fina mehanika in na polodprtem prostoru tudi razni stroji, turbine, stavbeni material in keramična industrija.

V pav. G je nameščena tudi kovinska industrija, kovine in izdelki iz kovin (železo, jeklo, cink, baker, svinec, medenina), mlinski stroji, elektrotehnika, kemična industrija, avtomobili in na polodprtem prostoru poljedelski stroji, stroji za mlekarstvo (separatorji itd.), kotli za žganjekuho in hladilni aparati.

V pav. H je nameščena živilska industrija, parfumerija, pisarniške potrebščine, pisalni in računalni stroji, šivalni stroji, kolesa, kožuhanstvo. Na polodprtem prostoru živilska industrija, galanterija in bižuterija.

V pav. J so nameščeni avtomobili in radio in na polodprtem prostoru motorna kolesa in kolesa.

V pav. L je nameščena higienska razstava.

V pav. K je umetniška razstava in radio-razstava.

V pav. M se nahaja tekstilna industrija, v pav. N papir, lepenka, knjigovodstveni pripomočki, pisarniške potrebščine, usnje in foto-industrija.

V pav. O se nahaja obrtništvo Dravske banovine. Češka industrija je v lastnem paviljonu.

Na prostem so nameščeni poljedelski stroji, bencinski motorji, avtomobili, polnojamenski, zvonovi, hladilne naprave in živilska industrija.

Velesejemski prostor nudi v resnici prav pestro sliko in bo tudi letos razgibal ljubljano s svojimi obilnimi zanimivostmi. Čestitamo velesejemski upravi k njenemu vzornemu delu in ji želimo kar najlepšega vremena in obilo uspeha!

(tudi, skoro ne pridejo v poštev.)

Slabih uspehov je danes res več kakor prej, ampak to je razumljiv pojav, ki ga nahajamo povsod, kamor prihaja vedno več ljudi. Torej je razumljiv že s tega vzroka. Še bolj sam ob sebi razumljiv pa nam postane, ako pomislimo na mehanizacijo ljudske šole — in logiko srednjih šol. In sedaj zahtevamo od mladega človeka, da sam in naenkrat dozorj temu skoku. Danes prihajajo na gimnazijo še čisto otroci. In kje naj bi torej dozoreli? Vsako kleno zrno pa potrebuje časa za svojo rast in dozori počasi. Le pogledimo k svojim najboljšim možem, pa bomo videli, kako jim je šlo ravno v prvi šoli najslabše in so se šele pozneje razvili.

Torej je naša sveta dolžnost — ker pa svetlost s sveta gine, recimo naša sama ob sebi umljiva dolžnost in naloga, da mladino z vsem njenim zamotanim razvojem upoštevamo in jo iz mehanizacije ljudske šole lepo polagoma navajamo misliti in tvarino miselno dojemati ter vse skupaj večkrat ponavljamo, ne pa morda brez vseh ozirov trdosrčno in ozkosrčno zahtevamo že od prvošolcev popolnega logičnega znanja in obvladavanja večkrat zelo katedrsko razložene predpisane tvarine. Večkrat se profesor niti ne drži knjige. Včasih pa knjige sploh ni. Velikokrat se učenec niti ne zna učiti. Ker v ljudski šoli vsaj na deželi se malokdo uči. In gre v srednjo šolo le tisti, ki brez učenja dobro napreduje.

In še to: Ravno prvi razredi bi morali biti najmanjši, ker je tukaj stik z otroci še prav posebno potreben.

Zanimivo je tudi, da so uspehi na realnih gimnazijah boljši, vsaj v prvih razredih. In razumljivo: 1. Material po večini iz mesta, ki se v začetku boljše drži. 2. Šola nekoliko lažja. 3. Zahteve ne tako rigorozne in strogost človeška, realna.

Mirko Javornik:

Polet čez ocean

(Dalje.)

Kurt Hilghes, kolega s poleta, ki je bil tudi vabljn, me je med plesom potegnil v stran. Gledala sva vrtenje. Vprašal me je, če poznam gospodično Jeanne iz Pariza. Dejal sem, da ne. On da jo pozna. In mi je pričel nekaj šepetati. Nerodno mi je bilo, da bi mi kdo dajal podatke o njej in ne vem, kako sem odgovoril. Kurt se mi je malo ironično zasmejal in rekel:

»Zmagovalca je zmagala Jeanne. Če ga zaslužni, je hujše, kot da je izgubil krila.«

In se je obrnil in šel k sosednji skupini.

Kurtu takrat ni šlo za prerokovanje, povedal je le frazo. Jaz pa sem se čez čas spomnil na njegovo besedo.

Ne vem, kako naj vam pripovedujem. Vse občutje tistega dneva se da združiti v tri besede: bil sem srečen. Drugače, kot v brnenju motorjev bogveje nad zemljo med oblaki.

Bil sem srečen.

Večer je že bil, ko sva se trudna od plesa in vrenja z Jeanne zatekla na vrt, na samotno klop, čez katero se je sklanjal star javor z orumenelim in zrdelim listjem. Izmed drevja in vej je mežikal trudni dan.

Ko so prišle prve zvezde, so se pod starim javorom struile ujjine ustne in Jeanne je bila moja.

Vse je bilo tiho, le včasih se je v vrhovih odtrgal mrtev list in se neslišno spustil na zemljo.

Bil je prav tak večer kot nocoj. Pogledajte. Obmolknili je, odgnal okno in z napol zaprtimi očmi ter zamračenim čelom zrl na pusto.

Ekspres se je neslišno, skoraj onemoglo poganzjal čez pusto. Ozračje je bilo težko in gosto in je kot povezana mreža tlačilo ravan in redke ljudi, ki so obračali glave za vlakom, kot da so jim privezane nanj. Prečke vodnjakov so mirovale, potegnjene v višino. Praznosta. Robovi stepe so goreli rdeče in zlato. Če sem napol zaprl oči, se je vse previjalo in prelajalo, barve so se trgale in vrtele, da nisem uganil, kje je zapad. Bila je čudna napetost vsega, kakor pred pomladjo ali včasih pred jutrom, ko je vseposod tiho in mirno, pa je vse neslišno snovanje in polnost. Ali kakor včasih pod večer, ko je človek ena sama občutljivost in brni in odzvevneva in odiskruje na vse zavestne in podzavestne dražljaje.

Potem vse preide v drvenje, bežanje. Še besede, ki se čujejo iz sosednjega, odletavajo mirno kakor telegrafski drogovji, komaj da nalahno padejo v uho. Počasi lega tema in vse je kakor zmešan, v tesnobno neizbežnost usmerjen, drveč sen.

Nisem si ga upal vzdržati. Ko se je tema zgostila, je spet pričel z napol pritajeno besedo. Tiste dni v Berlinu sem bil res omamljen od

Nam je mladina poverjena in naša naloga je, da jo upoštevamo in razumemo — in uspehi ne bodo izostali.

Nekateri se navdušujejo za pripravljalni razred. Kakorkoli. Na vsak način mora rešiti to vprašanje učiteljstvo, ne pa nezrela mladina. S slabimi redi ga pa slabo rešujemo! Kakor da se ne bi zavedali resnosti, odgovornosti in časa. —anov.

Draginja v planinskih kočah

Ali je v Kamniški Bistrici res predrago?

Kamnik, 28. maja.

Pogosto se čujejo pri turistih in izletnikih pritožbe in zabavljanja na draginjo, ki vlada po naših planinskih kočah v Kamniških planinah. Najpogostejše se v tem oziru omenja Planinski dom v Bistrici in kočna na Kravcu. Pogledimo, v koliko so upravičene!

Steklenica piva n. pr. velja v Bistrici 8 Din, na Kravcu 12 Din. Liter vina v Bistrici 18 in 24 Din itd. Tudi jedila se zdijo predraga. Marsikdo je bil že razočaran, ko je plačeval naročeno kosilo. Vse pritožbe in zabavljanja letijo na Slovensko planinsko društvo, češ za steklenico piva plača 45 Din, prevoz ga stane največ 1 Din, čemu torej zahtevati pri prodaji trikrat večji dobiček kot ga ima kamniški gostilničar. Prav tako je z vinom itd. Take in podobne pritožbe čuješ dan na dan. Zeleti bi bilo, da bi v tej zadevi prišli v najkrajšem času na jasno. K temu naj dodamo nekaj pojasnili in pomislekov, ki bodo naše občinstvo brezdvoma zanimali.

V blagajno SPD se stekajo tile dohodki iz Planinskega doma v Bistrici: vstopnina, nočnina in čisti dobiček od prodaje razglednic, mrzlih jedil in pijač. Cene za te je postavilo SPD, ki jih opravičuje s tem, da mora kriti stroške, ki jih je imelo pri gradnji koč. Vsa gorka jedila, napravljena v Bistrici, pa prodaja okrbnik na svojo odgovornost in v svoje dobro, po potrjenem ceniku, ki ga najdeš na vsaki mizi v Bistriškem domu. Oskrbnik nima za svoje oskrbovanje nobene plače razen dobička, ki ga ima pri prodaji toplih jedil. Vsem se zdijo jedila predraga, saj dovoz v Bistrico po razmeroma dobro prehodni vozni poti ni tako drag, pa tudi stroški ne presegajo stroške, ki jih imajo kamniški gostilničarji.

Oskrbnik nam je dal na te pritožbe sledeče pojasnilo: pri prodaji razglednic, pijače pa tudi jedil ima precejšnjo izgubo, katero mora kriti s svojimi dohodki. Marsikateri izletnik si nabere razglednice, katere »pozabi« pri obračunu plačati. Pravtako ostane neplačano marsikatero kosilo, pijača itd. Turist se vpiše v knjigo, vstopnino »pozabi« plačati, pri obračunu s SPD pade to v breme oskrbnika.

Priznavamo, da se navedene nerednosti dogajajo in še celo zelo pogosto, zato pa bo tudi treba, da se čimprej odpravijo. V Bistriški dom prihaja toliko izletnikov, eden je podoben drugemu, v resnici si je težko zapomniti, komu si dal to, komu ono. Razglednice izbira po več turistov hkrati, kdo more paziti na vsakega posebej. In vpisna knjiga kroži okrog po mizah...

Nad vse umesten bi bil zato sledeči predlog: s prodajo razglednic, cigaret in vpisno knjigo naj bi bila zaposlena ena oseba. Pri vpisu v knjigo naj bi takoj plačal vsak vstopnino, prav tako pri prejemu kosila itd. S tem bi oni »nepredvideni« stroški odpravljeni in pomislek proti znižanju cen bi padel.

Se eno stvar bi bilo vredno omeniti. Vpisna knjiga v Bistrici izkazuje za letošnje leto do sedaj 600 posetnikov. V Bistrici pa jih je bilo najmanj trikrat toliko, ako ne več. Večina iz-

Kneginja Zurova

je knjiga, ki pripoveduje o trpljenju zaradi požrtvovalne in idealne ljubezni. To je knjiga, ki Vas bo globoko ganila. Zopet in zopet jo boste vzeli v roke. Knjiga velja Din 30 — broširana, Din 35 — v polpatolno vezana, s poštnino Din 1 — več.

Naroča se pri upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

letnikov niti ne vstopi v koč, da si kupi kako malenkost, ker noče za to plačati vstopnine. Vprašanje je, ako ne bi imelo SPD več dohodkov od bistriškega doma, ako bi odpravilo nadležno vstopnino, ali vsaj zelo znižalo. Bistriškega doma ne smemo postavljati v vrsto z drugimi planinskimi kočami. Z.

Trebnje

Cepilni tečaj za šmarnice. Zaradi pokončavanja šmarnice bo v občini Trebnje cepilni tečaj za zeleno precepeljevanje trt, in sicer 6. junija v Rihpovcu in vinogradu g. Florjanci in Mikliča. V četrtek 11. junija bo pa tečaj v občini Dobrnič ob 9. uri v Lisicu za Dobrnič in Sela—Šumperk; popoldne istega dne pa v Smavru pri cerkvi sv. Ane. Vinogradniki, ki imate v svojih vinogradih šmarnice, udeležite se tečaja!

Razporedi davkov. Razpored za rentni davek za občino Trebnje je razgrnjen pri davčni upravi vsem davkoplačevalcem na vpogled od 1. do 8. junija. Vsakemu davčnemu zavezanec se bo dostavil poseben plačilni nalog, proti kateremu se pa lahko vložijo pritožbe.

Kopalna sezona. Pred dnevi je tudi pri nas pričela kopalna sezona na Temenici, ki opetabi letošnje prav živahna. Prostor pred kopališčem bo tuk. Sokol preuredil v letno telovadišče in bo s tem življenje na Temenici vsekakor živahnejše kakor pa ostala leta.

Gledališče

Skrbinskov »Labirint«

(K današnji krstni predstavi v Mariboru.)

Danes zvečer bo v mariborskem Narodnem gledališču že tretja letošnja krstna predstava izvrnega slovenskega dramskega dela. Za Reharjevimi »Učlovečenjem« in Grumovim »Dogodkom v mestu Gogi« pride na oderske deske Milana Skrbinskega rodbinska, ali bolje — zakonska drama »Labirint«.

Avtor je igralec in režiser, star in odlični gledališki praktik, zato ima tudi njegovo delo vse znake njegovega lastnega okolja. Zajeto je iz igralno-režisersko-pisateljskega življenja. V glavnem so samo tri osebe: igralec in pisatelj Vlado Traven (igra g. Tomašič), njegova žena igralka Vida Travnova (igra gđc. Kraljeva) in režiser Mirko Gornik (igra g. Vladimir Skrbinske).

To je oni običajni trikot, ki pa je prikazan na povsem nov in dokaj originalen način. Drama, ki je doživlja ta trojica, se igra tudi na odru, saj je vse drugo dejanje »Labirinta« samo igra — in vendar resnica. Tu se odpre gledalcu tudi vse igralno zakulisje, pokaže se vse tisto, kar ustvarja iluzijo življenja in videza resničnosti, umetnosti.

Tragedija se razvija le v dušah, čeprav v sicer močno in efektivno razgibanem zunanjem dogajanju, zaključ pa se z edino pravilno odločitvijo: skupaj spada samo tisto, kar veže ljubezen, ne tisto, kar spaja mrtvi zakon.

Zaokroženi in napeti so dialogi, ki so glavno sredstvo, katerega se Skrbinske kot dramski pisatelj poslužuje, da ustvari organsko zraščeno psihološko delo. Današnja krstna predstava vzbuja mnogo zanimanja, posebno še, ker je Milan Skrbinske kot nekdanji artistični vodja gledališča v Mariboru splošno znan. R. R.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 30. maja: »Y X Z«. Red A.

Nedelja, 31. maja: »Pri belem konjku«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 30. maja: »Fidelio«. Red C.

Nedelja, 31. maja: »Oj ta prešmentana ljubezen«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sobota, 30. maja ob 20. uri: »Labirint« ab A.

Krstna predstava. Nedelja, 31. maja ob 20. uri: »Kavalir Miško«. Znižane cene.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 30. t. m. ob 20:30: Bumbury, zaključna predstava.

lesa in oboje mora biti v ravnotežju. Če ni, ra-

sejo iz tega konflikta, borbe, propadanja. Pisal sem ji. V pisnih sem bil ves jaz, bistven, samo v njih sem se ji lahko pokazal objektivno brez družabnih in osebnostnih motenj, ki so pri osebnem spoznavanju neizogibne.

Mislil, da me ni razumela. Na prvo pismo mi je odgovorila, da sem zračni fantast in nadzemski filozof, kar ni za sportnika. Meni se je zdelo, da sem samo človek.

Neke noči sem ji napisal kratko pismo. Težko, kot da ni beseda, ampak življenje. Vprašal sem jo priprosto, če mi hoče biti žena. Po letu bi postala eno.

Molk. Tesnoba in trd. Potem je prišel izogibač odgovor, poln prazne vljudnosti. Vedel sem, kje sem.

A bilo je prepozno, da bi čez vse to mirno zamahnil z roko: Ne razumeva se, prav! Pričela se je tihla borba s samim seboj in z njo.

Vem, da ste že imeli dekleta. Kot ga ima vsak mlad človek. Vse te ljubezni so enake in vendar je v vsaki nekaj, kar ji da samo tista dvojica ljudi. Vsak da nekaj svojega bistva, iz katerega rase tretje, kar ju veže. Včasih da eden več kot drugi. To se še da živeti. Včasih da eden sebe vsega, drugi nič. Iz tega so tragedije, ki jih nihče ne razume in se jim ljudje pomilovalno smejejo. Kot so se meni. Ampak — lo je, kot da bi kdo zahteval, naj živim brez sebe. Vidite, ne gre. Razcep in razkol celotnosti v vas je nujen.

(Dalje prihodnjik.)

Jz Dravske banovine

d Za bolničarje in bolničarke v Dravski banovini. Vsem bolničarjem in bolničarkam in ostalemu režijskemu osebju bolnišnic v Dravski banovini naznanjamo, da se je ustanovilo »Društvo bolničarjev Dravske banovine«, s sedežem pri D. v. Mar. v Polju pri Ljubljani. Društvo ima namen, pomagati svojim članom, jih podpirati ob brezposelnosti in jim nuditi gmočno pomoč med boleznijo. Društvo obstoja nekaj mesecev, ima pa za ta čas lépe uspehe in tudi že precejšnje število članov. Priporočila se vsem, ki so v službi po bolnišnicah Dravske banovine, da pristopijo k temu društvu, katero je zaščitnik bolničarjev in bolničark in vseh drugih bolnišničnih uslužbencev. V to društvo lahko vstopi vsak uslužbenec in vsaka uslužbenka bolnišnic Dravske banovine, čeprav morda nima bolničarskega opravlila.

d Promocija. Danes bo promoviral na zagrebški univerzi za doktorja vsega zdravilstva g. Danilo Brezigar iz Ljubljane. Promoviranec je bil vsa leta svojega študija agilen član Jugoslovanskega akad. društva »Triglav« v Zagrebu. — Čestitamo!

d Brezobrestno posojilo. Glede na vprašanja o zadruzi »Jugrad« pojasnjujemo: Zadruga »Jugrad« je ustanovljena po vzorcih angleških, ameriških, nemških in avstrijskih zadrug, ki delujejo že dolgo s krasnim uspehom (najstarejša angleška zadruga praznuje letos 150-letnico obstoja) in ta namen, da daje svojim članom brezobrestna posojila za zidavo družinskih hiš, za nakup hiš in malih posestev, za preživetje hiš in objektov, za prevzem obrestnih hipotek in za prevzem zapuščinskih bremen. Zadruga računa samo upravne stroške. Ako dobi član zadruge v enem letu čakanja 100.000 Din posojila, plača zadrugi nazaj 110.400 Din, v treh letih čakanja 109.200 Din, v petih letih čakanja 108.500 Din. V teh vsotah so vračunane tudi tiste obresti, ki jih je izgubil, ker se mu hranilni prispevek in mesečni prispevki med čakanjem ne obrestujejo. O kakih obrestih tu ni govora in prosimo vse, ki se zanimajo za zadrugo, naj osebno ali pisмено vprašajo, ker je zadruga daje vsa pojasnila vsakemu vsak čas. — »Jugrad«.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirata tovarna Jos. Reich. 398-2

d Kopalni vlak iz Ljubljane in Skofje Loka. Od danes bo vozil na progi Ljubljana gl. kol.—Skofja Loka in obratno do preklica ob sobotah, nedeljah in praznikih kopalni vlak štev. 924-925. Odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 13-20, prihod v Skofjo Loko ob 14-00, odhod iz Skofje Loke ob 18-10, prihod v Ljubljano gl. kol. ob 18-45. Kopalni vlak bo vozil te dneve, če bo za kopanje ugodno vreme, kar bo vsakokrat na postajah — pri polniških blagajnah — razglašeno ob 10. uri dopoldne. Za kopalne vlake velja 50% popust voznih cen kakor pri izletniških vlakih.

d Jugoslovanski konzulat v Metzju je pričel uradovati. Njegovi uradi se nahajajo na boulevard Georges Clemenceau 12.

d Invalidi (predvojni in vojni) izpod 30% ne- sposobnosti se opozarjajo, naj ne vlagajo proš- enj za podelitev invalidnine, ker po sedanjem invalidskem zakonu nimajo pravice do invalid- ske podpore. Prošnje naj se vlagajo še le, če bi se invalidski zakon v tem pravcu kaj izpre- menil.

d Občni zbor društva hišnih in zemljiških po- sestnikov za Bled in okolico se bo vršil v so- boto, dne 30. t. m. ob 20. uri v hotelu »Union«.

Razen običajnega dnevnega reda bo poročal Zvezni predsednik Ivan Frelj o raznih sta- novskih zadevah. Razpravljalo se bo tudi o lo- kalnih razmerah in se prosil obilne udeležbe. Odbor. 1367

d Razpisani mesti geometrov. Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje 2 službeni mesti banovinskih geometrov pri tehničnem od- delku kraljevske banske uprave v Ljubljani. Prošnje je vložiti najkasneje do 10. junija t. l. pri kr. banski upravi v Ljubljani.

PRI PIRNAT, PAJNIC, WIDMAYER DOBITE »P A N« 943-19

d Automobilski promet preko Ljubelja. Auto- mobilski klub, sekcija Ljubljana, nam poroča, da je na Ljubelju na naši in na avstrijski stra- ni sneg skopnel in ni več ovir za prevoz preko prelaza s motornimi vozili.

d Neznani samomorilec. Na Bregu, občina Loka pri Zidanem mostu so našli tik ob levem bregu Save dežnik, zapliven v zemljo, in na njem obešen črn klobuk. Iz sledov ob bregu o sklepani, da je neznanec skočil v Savo in tonil. Po poročilu orožniške postaje Savski Marof pa so te dni našli na obali Save pri Selu-Zdenci neznanega moškega naplavljenca, ki bi utegnil biti omenjeni samomorilec. Pri utopljencu so našli samo naočnike, vozno karto Celje—Zidani most in peronsko karto Zidani most. Neznani utopljenec je star okoli 55 let, redne razvit in plešast. Oblečen je bil v sivo obleko.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal baro- meter v Ljubljani 759,5, termometer 16,6, rela- tivna vlaga 85%, tiho, jasno. V Mariboru je kazal barometer 757,9, termometer 17,8, rela- tivna vlaga 76%, tiho, jasno. Opazovanja ob 7. uri. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 27,8 (14,4), v Mariboru 23,8 (13,9), v Mostaru 31,2 (14,3), v Zagrebu 26 (16,1), v Beogradu 29,2 (14,7), v Sarajevu 25,2 (11), v Skoplju 33,3 (13,2), v Kumboru 27,8 (15,9), v Splitu 29,4 (18,5). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Sobota, 30. maja 1931, Ferdinand. Pravoslav- ni: 17. maja, Andronik.

Nočno službo imajo danes lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rimski cesti.

* Slavni pariški skladatelj Cesar Franck je napisal koncem 90. leta simfonijo, katero pri- šteevamo med najboljša njegova dela. Franck-ova simfonija, ki obstoja iz 3 stavkov, spada med ona dela svetovne literature, ki so se v koncertnem življenju popolnoma uveljavila in so stalno na programu vseh, tudi največjih kon- certov. Franckova simfonija se sedaj drugič iz- jva v Ljubljani na javnem koncertu, oba- krat pod taktirko dirigenta in skladatelja Lu- cijana M. Škerjancja v petek 5. junija t. l. v Unionski dvorani. Predprodaja vstopnic po običajnih koncertnih cenah se že vrši v Matični knjižarni.

* Ljubljanski Sokol opozarja svoje članstvo ter članstvo ostalih ljubljanskih in okoliških sokolskih društev in vse prijatelje sokolstva, na svojo javno telovadbo, ki bo 4. junija ob 16. uri na letnem telovadišču pod Tivolijem. — Nedeljo, dne 14. junija pa posetimo najoddal- nejšo sokolsko postojanko v ljubljanski župi — Sokolsko društvo v Zireh, kjer bo tudi jav- na telovadba. Med potjo obiščemo grob ter se poklonimo nesmrtnemu manomu našega nepo- zabnega staroste brata dr. Ivana Tavčarja na Visokem. Iz Ljubljane potujemo z avtobusi, odhod točno ob 7. uri izpred Narodnega doma. Vozni stroški za članstvo v kroju 30 Din, telo- vadeče članstvo in naraščaj oproščeno. Prijave sprejema društvena pisarna in sicer do naj- kasneje 10. junija; kasnejše prijave ne bo mo- goče upoštevati. Zelim, da se tega izleta ude- leže tudi bratje, lastniki zasebnih vozil; zato vabimo, da se pridružijo našemu izletu, ki bo odšla z zbirališča ob 7. uri. Bratje in sestre! Izkazimo svoje simpatije društvu, ki na skraj- nem zapadu naše banovine vrši odlično sokol- sko delo, s številnim obiskom.

* Električna cestna železnica v Šiško. Redni promet z novimi tramvajskimi vozovi na progi od glavne pošte do mitnice v Šiški bo odprt v nedeljo dne 31. t. m. ob pol 10. uri dopoldne. Vožnja od glavne pošte do Šiške in obratno bo stala do 21. ure Din 1— po 21. uri pa Din 2— in se v nedeljo ne bodo še izdajali prestopni vozniki listki za druge proge. Promet se bo vršil do 22. ure vsakih 6 minut, po 22. uri pa vsake pol ure.

* V mestnem ekonomatu zaradi snajenja prostorov 2. in 3. junija 1931 ne bodo uradovali.

* Nova tarifa električne cestne železnice, kakor je bila pred dnevi objavljena v listih, stopi v veljavo s 1. junijem t. l.

* Francoski inštitut vabi na predavanje, ki bo v torek 2. junija ob 21 v društvenih prostori- h v Narodnem domu. Univerzitetni profesor g. Spektorsky bo govoril o Hippolyte Taineu.

* Drevo točno ob 20. mladinska akademija Sokola II. v telovadnici na realki (vhod iz dvo- rišča). Vstop prost. Vabljeni vsi, zlasti starši mladine. Zdravo!

* Posebni vlak iz Zagreba bo prispel v Ljub- ljano v nedeljo okrog polne radi nogometne tekme za državno prvenstvo med Gradjskim SK iz Zagreba in ljubljanskim Ilirijo, ki bo ta dan ob 16. in 17.45 na sportnem prostoru SK Ilirije ob Celovski cesti. S posebnim vlakom bo prišlo nad 1000 Zagrebčanov. Tekme se bo po- temtakem udeležilo do 4000 gledalcev, ker je tudi v Ljubljani izredno zanimanje za to sport- no prireditev.

* Odprta noč in dan so groba vrata! V ljub- ljanski bolnišnici so umrli Valentin Stare, 48 let star, mizar Cankarjevo nabrežje 3; Alojzij Krumpjah, 17 let star, delavec, Duplica; Va- lentin Koman, 58 let star, poštni uradnik, Sva- bičeva ulica 15; Janez Modic, 2 dni star, sin delavca, Zelimlje; Valentin Sajovic, 46 let star, trgovec, Janežičeva ulica 11; Jerica Repše, roj. Jenko, 56 let stara, žena stavca, Hrenova ulica 19; Andrej Zalaznik, 39 let star, prevoznik, Sv. Petra cesta c. 51; Gvido Živko, 8 mesecev star, sin rudarja, Toplice pri Zagorju, Marjana Stefe, 73 let stara, Tržič. V Ljubljani je umrla Ana Globočnik, roj. Winterhalter, 56 let stara, za- sebnica, Strmci pot 4.

* Klaburda v igra treh »XYZ« se vzpizori poslednjič v letošnji sezoni danes za red A v Skrbinskih reži. — V nedeljo zvečer vpri- zori ljubljanska drama poslednjič v letošnji se- zoni zabavno burko »Pri belem konjčku« v običajni zasedbi in režiji prof. Šesta. — Danes se vzpizori po daljšem presledku prvič v letošnji sezoni nesmrtno delo velikega Beethovna »Fi- delio«. V partiji Florestana gostuje prvič g. Šimenc, ki se obenem tudi poslavja za delj časa od naše operne publike. Roca bo pel naš priljubljeni g. Križaj, Leonoro prvič g. Thier- ryjeva, Don Pizzara g. Primožič, Don Fernanda g. Grba, Marcellino ga. Ribičeva, Jaqueline g. Mohorič. Dirigira kot pred leti ravnatelj Polič. Predstava bo prvovrstna vzpizoritev ter opozar- jamo vse ljubitelje opere in oboževalce veli- kega nemškega klasika na ta zanimiv večer, ki se vrši za abonente reda C.

* Iz bolnišnice. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 4 osebe, ki so se poškodovale po ne- srečnem naključju. 23-letni sin posestnika Zo- bee Ivan, iz vasi Dane, je doma vozil pesek; pri tem pa je padel pod voz in mu je kolo strlo desno nogo. — Delavec Pregelj Ivan iz Zgor. Šiške je bil zaposlen pri gradnji cestno-želez-

niške proge. Pri delu ga je neki sodelavec po- naključju udaril s krampom po hrbtu. Poškoda- ba k sreči ni preveč nevarna. — Mladoletni Podstudenšek Janez, sin hišarja iz Podstudenca pri Kamniku, je padel v jamo, v kateri so ga- silni živo apno. Dobil je močne opekline po- telesu in levi roki. — Repič Franc, 1835. leta rojenj dminar iz Črnuč, zaposlen pri Rogovlucu, je šel na hlev iskat seno za konje. Pri tem mu je na lestvi spodrsnilo in je padel tako ne- srečno, da si je zlomil levo roko.

* Prometna nesreča. Pred trgovino Feliksa Urbanca je šofer Viktor Koebež zavozil v plin- ski kandelaber in ga poškodoval. Mestna pli- narna ima 1500 Din škode.

* Policijska racija. Za velesojem se je poja- vil v Ljubljani precej sumljivih tipov, pred- vsem žeparjev. Radi tega je policija izvršila racijo in aretirala 15 sumljivcev, od katerih je 8 izpustila, ostale pa pridržala v zaporu.

* Vlom v kuhinjsko shrambo. Vozniku cest- ne železnice Francu Lampelj je bil ukraden iz kuhinjske shrambe v Mencingerjevi ulici službeni plašč in otroški suknjič v skupni vred- nosti 500 Din.

Maribor

m Slava artiljerijskega polka. V spomin na pohod na Gosposvetsko polje bo slavil tukajšnji 32. artiljerijski polk 5. junija svojo letošnji slavo. Pričetek obredov bo ob 10. uri v vo- jašnici vojvode Putnika.

m Prihod delegatov »Saveza nabavljajskih za- drug«. Včeraj ob 9-25 uri dopoldne so pri- speli v Maribor številni delegati »Saveza na- bavljajških zadruga« iz vse države, da se vde- leže kongresa in proslave desetletnice. Na ko- lodvoru so se zbrali številni državni uslužben- ci, člani zadruga, kakor tudi drugi interese- ti ter predstavniki oblasti. Došle delegate je po- zdravil ravnatelj kaznilnice in predsednik gos- pod dr. Niko Vrabl, zahvalil pa se je za spre- jem predsednik »Saveza« in prvi pomočnik fi- nančnega ministra g. dr. Letica iz Beograda. Pri sprejemu je igrala tudi godba železniskega glasbenega društva »Drava«. Po prihodu so si delegati ogledali mesto in okolico ter pris- tovovali predpovedovanjem za kongres. Danes popoldne ob 15. uri bo v Zadrugnem domu občni zbor zveze, ob 20. uri družabni večer pri Gambirinu, jutri ob 10. uri svečana seja v Na- rodnem domu, ob 13. uri pa banket v »Unio- nu«.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje« 985

m Rezultati Spielmannove simultanke. V če- trtek zvečer od 21. do 1. ure ponoči je igral avstrijski šahovski vele mojster Rudolf Spiel- mann v veliki kazinski dvorani simultanko s 37 igralci, večinoma dijaki. Vele mojstra je po- zdravil in prireditev otvoril ravnatelj klasične gimnazije g. dr. Tominešek. Spielmann je dobil 27 partij, 7 jih je remiziral, 1 pa izgubil. Izgu- bil je napram zasebnemu uradniku Kovčiču.

Obleke moške, otroške, čevlji, noga- vice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor 1182

m Koncert Drž. ženskega učiteljskega. Državno žensko učiteljske je priredilo v sredo 27. t. m. v dvorani Zadrugne banke koncertni nastop svojih gojek. Kakor pri vseh dosedanjih mu- zikalnih prireditvah tega zavoda, smo tudi to- krat imeli priliko veseliti se z mladimo vred lepih in vidnih uspehov v petju in glasbi ter še opazovati nekaj talentov, na katere se lahko stavijo nade na bodoči razvoj. Solistične točke na violini, klavirju in v petju so bile že v kvaliteti zahtev. Godalni ansambel (katerega je nastudiral prof. Sprachmann) je bil glasbeno skrbno pripravljen in je bila izvedba vsega priznanja vredna. Prof. Ropasova je nastopila z dvema skladbama za ženski zbor. Tudi to- krat je utrdila svoj sloves kot energična diri- gentinja. Zbor, ki je bil docela v skladu s ho- temjem svoje učiteljice, je donel sočno ter fra- ziral okusno. Tudi zborovi solistini sta zapustili ugo- den vtis. Obisk lahko kvalificiramo z ozirom na pozno koncertno sezono kot zadovoljivo. — U. D.

m Najboljši liker sveta »Gromozovka« Mari- bor, Maistrova. 1334

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Počitniška kolonija. Odbor Pomladka Rde- čega križa v Mariboru sprejema za svojo ko- lonijo v Kaštelu Lukšiču še nekaj dečkov, in sicer za celotno oskrbo po 800 Din.

m Pijte original »CHABESO«. 1114

m Kozaki jezdeci. Jutri v nedeljo bodo na dirkališču na Teznu nastopili znani ruski ko- zaški jezdeci.

m Enodnevn tečaj za zeleno precepljanje šmarnice in za poletna dela v vinogradu bo v ponedeljek, dne 8. junija na banovinski vinar- si in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk bo te- oretičen ter bo trajal od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Potrebni udeleženci, ki se bodo izka- zali z uradnim potrdilom pristojne občine, bo- do dobili cepilne nože in gumirane trake.

m Otvoritev na novo renovirane trgovine H. J. Turad, Aleksandrova cesta 7 v soboto dne 30. maja. 1368

m Uspeh mariborskega kolesarja. Naš naj- boljši kolesar g. Stefan Rozman, član kluba »Perun«, ki se bo udeležil tudi prihodnje olim- piade, je dobil poziv, da nastopi dne 7. junija na Dunaju pri veliki mednarodni kolesarski dirki. Vabilo je sprejel.

m Pevski zbor Ferijalnega Saveza iz Mari- bora bo nastopil pod vodstvom g. prof. Schwei- gerja danes v soboto, 30. t. m. ob 18-30 v radi- ju Ljubljana. Na sporedu so same narodne pesmi. Mešani zbor bo absolviral Dolinarjeve: Po gorah grmi, So plitice zbrane, Kmetič ve- selo, Sinoči sem na vasi bil in Moj fantič; Pavčičevo: Adijo pa zdrava ostani in Devovi: V eterček po zraku gre in Tička je zaprla bva. Tretješolec Neralič bo zapel Prelovčev: Spo- mlad prav lušno je in Pavčičev: Pojdem o rube in jaz mam konjca; sedmošolec Čerčič pa Prelovčev: Bom šel na planine, Ko so fantje proti vasi šli in Ljuba si pomlad zelena. Solo- točke bo spremljala pri klavirju ga. prof. Za- cherlova.

m Dva utopljena. V bližini Ormoža so po- legnili neznanega 160 cm visokega ter 50 do 60 let starega moškega, ki je po vsem videzu moral biti splavar. Pri njem niso našli nobe- nih dokumentov. Pokojnika so na občinske stroške prepeljali na mestno pokopališče, kjer so ga včeraj pokopali. Istotako v četrtek pa so pasanti na državnem mostu v Mariboru opazili v Dravi truplo črno oblečenega moškega, ki je pa kmalu zopet izginilo na dnu.

Celje

* Predsednik izpitne komisije pri maturi na pri višem tečajnem izpitu na celjski realni gimnaziji bo g. Svetislav Petrovič, profe- sor višje pedagoške šole v Beogradu.

* Sokolsko društvo v Veliki Pirešici priredi v nedeljo 7. junija ob 15. v prostorih gostilne »Pri čestnem Fervegu« igro s petjem v dveh dejanjih »Pogodba«. Po igri prosta zabava. Bratje in sestre sosednih bratkih društev pri- hitite ta dan k nam v Veliko Pirešico, da se okrepi naše mlado društvo, ki se mora boriti z mnogimi težavami, ter da pridobimo novih mo- čij za velike naloge Sokolstva.

* Proslava 60-letnice gasilnega društva dne 6. in 7. junija bo združena s »Pokrajinskim zletom Jugoslovanske gasilske zveze Ljublja- na«. Gasilci iz vse banovine bodo ta dva dni prihiteli v Celje, kjer bo za prenočišča in pre- hrano izborna poskrbljena.

* Celje proglašeno za letovišče. Trgovinsko ministrstvo je izdalo seznam krajev, ki kot le- tovišča in turistični kraji uživajo davčne in takse olajšave v hotelski industriji. V tem seznamu je tudi mesto Celje ter mnogo krajev iz Savinjske doline.

Zbor donskih kozakov Plator, ki bo na praz- nik 4. junija nastopil v celjskem Mestnem gle- dališču pod vodstvom dirigenta Kostjuna, je eden najznamenitejših ruskih zborov. Predpro- daja vstopnic v knjižarni Gorjanc & Leskovšek.

* Nočno lekarniško službo ima od danes do prihodnjega petka, 5. junija, lekarna »Pri kri- žu« na Kralja Petra cesti.

* Smrtna kosa. 27. t. m. je v javni bolnici umrl 50-letni delavec Osek Franc iz Sp. Ze- čeva.

* Dva stara človeka pod motornimi vozili. 26. t. m. je neki motociklist pred postajnim po- stopjem v Paški vasi povozil 74-letno Dimec Nežo iz Mozirjev. Starika je dobila težje po- škodbe na rokah in nogah. Prepeljali so jo v celjsko bolnico. — 25. t. m. je neki avtomobil na cesti iz Konjic v Tepanje povozil 60-letnega iz cerkve se vračajočega malega posestnika Kropaja Janeza. Težko ranjenega starca, ki ima poškodbe po vsem telesu, so prepeljali v celjsko bolnico. Oba sta žrtve neprevidnosti šo- terjev.

* Nezgode. 29-letni posestnikov sin Jesenek Andrej iz Dramelj je na cesti padel in si zlo- mil leve nogo. — V Malem vrhu pri Šmartnem ob Paki je 27-letni delavec Razboršek Franc razstreljeval skalo, kar mu je velik kos skale priletel na levo nogo in mu zlomil kost. — Oba so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Kolo si je izposodil 25-letni mizarški po- močnik F. Franc pri nekem posestniku v Ar- ji vasi. Pa ga je pozabil vrniti lastniku in ga je raje prodal. Policija ga je aretirala in izro- čila sodišču.

Trbovlje

»Jugoslovane« postaja v tukajšem revirju vedno bolj priljubljen. V zadnjem času se je pričel širiti tudi med ostalimi sloji, ne samo med rudarji. Saj prinaša »Jugoslovane« najno- vejše vesti iz vseh krajev sveta in poroča o najnovejših dogodkih iz vseh krajev naše do- movine, zlasti pa vsak dan poročila o položaju in dogodkih v trboveljskem rudarskem revirju. Vse prijatelje našega lista, zlasti pa društva z novo jugoslovansko smerjo, prosimo, da »Jugo- slovane«, ki je glasnik idej nove dobe jugo- slovanske narodnega preporjenja, z vsi vno- mo podpirajo ter ga širijo med svojimi člani in prijatelji. Vsakršna obvestila, vesti in po- ročila, ki zanimajo našo jugoslovansko javnost, naj se oddajajo v kuvertah v poslovalnici »Ju- goslovane«, ki se nahaja v trafiki ge. Ane Ku- šar pri kavarni Povše.

Premestitev poslovnih prostorov. Zlatar g. Koren Miha je te dni preselil svojo zlatar- sko delavnico iz hiše g. Murna v hišo g. Fe- renca v Trbovljah II.

Sokolska tombola. V nedeljo 31. maja t. l. ob 14. uri bo na Sokolskem telovadišču velika tombola tukajšnjega Sokola. Glede na težko krizo je trboveljski Sokol letos tombolske do- bitke tako po vrednosti kakor tudi po številu znatno zvišal, zato se je pa tudi zanimanje za sokolsko tombolo podvojilo. Ker so bile lani vse srečke razprodane in je vladala pred pri- četkom tombole pri prodajnih mizah na tom- bolskem prostoru taka gneča, da mnogi niso mogli kupiti srečke, priporočila vodstvo tombol- skega odseka »Instvu«, da si letos ob pravem času oskrbi srečke, zlasti pa da ob pravem ča- su prispe na tombolski prostor, da se pričete tombole radi kupovanja srečk ne bo zakasnil. Ogledajte si dragocene dobitke, ki so razstav- ljeni v Sokolskem domu.

Novo igrišče. Zupanstvo je sportnemu klubu Trbovlje, ki je postal z zadnjo prvenstveno tekmo prvak trboveljskega nogometnega okro- žja, oddalo v najem zemljišče južno od pokop- ališča. Te dni so pričeli urejevati in plani- rati to zemljišče. Vsi znaki kažejo, da bo v do- glednem času v tem delu Trbovelj osredotočeno vse sportno življenje, kajti na nasprotni strani se nahaja novo kopališče, kjer se goji pla- valni sport. Zeleti bi le bilo, da se po ne- potrebnem nastala nasprotstva med obema naj- jacijskima trboveljskima kluboma SK Trbovlje in SK Amater čimprej izmirijo.

Rekrutovanje. Letošnje rekrutovanje mlade- ničev rojenih od leta 1906 do 1911 se vrši le- tos prvič v Sokolskem domu. Rekrutovanje se vrši: 11. junija za letnik 1911; 12. junija za letnike od 1906 do 1910 in 13. junija za tujce, to je nabornike iz drugih občin, ki so prosili, da bi šli v Trbovljah k naboru in oni vojaški obvezniki, ki so postali iz kateregakoli vzroka za vojno nesposobni. Dne 13. junija se vrši tudi zaprisega obveznikov, ki so oproščeni kot hrani- telji in onih, kateri še niso predpisano zapri- sego položili. Pregledovanje mladeničev se bo pričelo vsak dan točno ob 7. uri.

Pet zidanic zgorelo v Bukovski gori pri Dolži

Novo mesto, 29. maja. Dne 28. maja okrog polnoči je v Bukovski gori pri Dolži v zidanci posestnika Jožeta Staniše iz Konce izbruhnil požar. Ogenj se je od tam razširil dalje na precej na kupu stoječe zidanice posestnikov Bačarja Janeza iz Vrhov ter Staniše Franca in Cimermančiča Jožeta iz Vinje vasi, kakor tudi na zidnico posestnika Gazvode Franca iz Pristave. Ogenj je naslaj najbrž iz štedilnika v Staniševi zidanci kjer so prejšnji dan kurili. Vnel se je prekone vezni tram v steni, ki je povzročil požar. Vsem posestnikom in najemnikom ki so imeli v zidnicah svoje vino, kakor tudi posotdo in vino-gradniško orodje, je zgorelo vse. Samo vina je uničenega okrog 40 hl. Poslopja so pogorela do tal. Isto noč sta spala v Cimermančičevi zidnici Kralj Franc in Kastelic Franc iz Vinje vasi. Šla sta pogledat in sta videla že vse v ognju. Tekla sta takoj na pomoč, a med tem so prišli že tudi ljudje iz bližnjih vasi Dolža in Zajčjega vrha. Oteli pa ni bilo mogoče niti enega. Zaradi ognja so uničeni tudi vsi bližnji vinogradi, kakih 1000 kv. m na okoli. Vse škodo bo okrog 100.000 do 120.000 Din. Zavarovana sta bila samo dva posestnika za malenkostne vsote pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, drugi trije pa nič.

Uboj na Muti

70-letni starček ustrelil sina

Marenberg, 28. maja.

Pred trgov Muto ima na lepem prometnem kraju ob Dravi, kamor radi zahajajo nedeljski izletniki, svojo gostilno in urarsko delavnico 70-letni starček Bučinek Jakob iz Sv. Primoža nad Muto.

Pri sebi je imel tudi svojega 40-letnega sina Franca, ki je bil veseljak in mu delo ni dišalo. Radi tega sta prišla z očetom-starčkom mnogokrat navzkriž.

Včeraj okoli devete ure zvečer pa je nastal zopet prepir med očetom in sinom, ki se je končal zelo tragično.

Včeraj je začel sin Franc zopet veseljačiti, kar pa ni bilo po volji očetu. Proti večeru je pila vesela družba, v kateri se je nahajal tudi sin, še v očetovi gostilni. Ko je bilo očetu sinovega veseljačenja dovolj, je pozval sina, naj se že vendar enkrat izpametuje. Zaradi tega je nastal med njima prepir, v katerem sta se oče in sin tudi spoprijela. Oče je nato ves razburjen odšel iz gostilniških prostorov ter odšel v urarsko delavnico, ki stoji zraven gostilne. Kmalu nato se je razburjeni starček pojavil pri oknu gostilne s staro pištolo ter ustrelil v sobo. Na oknu je razbil šipo, s strelom pa je pogodil svojega sina Franca, ki se je nahajal v gostilniških prostorih. Kroglja je zadela sina v levo stran trebuha in mu ranila tudi pljuča. Rana je smrtonosna. Navzoči so takoj poslali v bližnjo Vuzenico po zdravnika dr. Preglja, ki je nudi ranjencu prvo pomoč in odredil, da so ga takoj prepeljali v slovenjegraško bolnico; vendar pa je malo upanja, da bi ranjenec okreval.

Takoj je bila na mestu tudi orožniška patrulja iz Mute, ki je uvedla podrobno preiskavo. Starček Bučinek Jakob je bil takoj po storjenem dejanju aretiran.

Gotovo je, da bo vsak, kdor pozna splošno spoštovanega, drugače mirnega moža, takoj vedel, da starček ni to napravil iz zlobnega namena. Mogoče je hotel samo postrašiti neubogljivega sina, ali pa je delal v hipni razburjenosti, ker se ga je sin tudi dejansko lotil.

Marenberg

Sokolski peš-izlet k Sv. Antonu na Pohorju. V nedeljo 31. t. m. bo priredil Sokol Marenberg —Vuhred v zvezi s Sokolom Vuzenica—Muta svoj peš-izlet k Sv. Antonu na Pohorju. Pri Sv. Antonu bo deca kakor tudi naraščaj nastopil s prostimi vajami. Vsi člani, kakor tudi starši otrok in prijatelji Sokolstva so vabljeni, da se izleta v čim večjem številu udeležijo. Med kmečkimi prebivalstvom na Pohorju je za ta izlet kar največje zanimanje.

Potovanje po zvezdi večernici

90.

Nastavil je roke na usta, da bi za-trobil kakor sirena, pa je opazil v zraku kaj čudno ptico, in je utihnil. Ptica je priletela čisto blizu, obkrožila želvo in se naposled spustila na njen rogati nos. Odprla je svoj debeli klun in pričela s cvilecjem in hrcščecim glasom peti. »Vidiš, je vzklitnica Danica,« pa imamo tudi še sireno. Bolje si niti želeži ne bi mogli.

Jugoslavija od 1919—1929 v slikah in številkah

Ljubljana, 30. maja.

Danes ob 9. uri bo otvoril ban g. dr. Drago Marušič razstavo Centralnega prebirača pri predsedništvu vlade, ki prikazuje nazorno v slikah s pomočjo statistike ogromen razvoj in napredek Jugoslavije od 1. 1919 do 1. 1929.

Razstava je v Jakopičevem paviljonu v Tivoliju. V glavni veliki sobi so prikazani splošni podatki o Jugoslaviji, tako slike in zlasti statistike o naši prosveti, socialni zaščiti, socialni medicini, državni gradbeni delavnosti, o prometu in o pošti in telegrafu ter o vseh panogah našega gospodarstva.

V levi sobi s slikami in statistiko ponazorjen razvoj sedmih naših mest, ki so se po vojni tako razvila, povečala in modernizirala, da so povsem spremenila svoje lice. To so prejšnja glavna mesta Beograd, Zagreb in Ljubljana, potem dve mesti, ki sta bili pod madžarsko in turško oblastjo in sta se šele v Jugoslaviji razvili, to je Novi Sad in Skopje, nadalje me-

sto, ki je pravzaprav nastalo iz prejšnjega predmestja z 20 hišami, to je Sušak, in naposled naše največje in najmoderneje pristanišče Split.

Pripomniti pa je treba, da je vse ogromno gradivo o razvoju Jugoslavije razdeljeno na tri razstave. Ena teh je zdaj v Ljubljani. Gradivo ostalih dveh razstav je bilo razstavljeno v Milanu in v Varšavi, od tu je zdaj na poti v Beograd, kjer ga bodo dopolnili in zboljšali. Jeseni bo zopet razstavljeno v večjih evropskih mestih. Del gradiva, ki je zdaj v Ljubljani, bo pa odšel iz Ljubljane v Dalmacijo v vse večje kraje, kjer bo prirejena razstava, predvsem za številne tujce, ki bodo ta in drugi mesec v Dalmaciji na počitnicah in bodo imeli priložnost, da si jo bodo ogledali, kar bo najlepša reklama za našo državo.

V desni sobi v paviljonu je pa razstavi »Putnik« slike in statistične tabele o jugoslovanskih letoviščih.

Zanimiva higijenska razstava na XI. velesejmu

Ljubljana, 30. maja.

Najzanimivejša razstava na letošnjem velesejmu je higijenska razstava v paviljonu »L«, ki sta ga lepo opremila državni higijenski zavod in OUZD v Ljubljani. Paviljon je razdeljen v dva dela, v enem je oddelek vseh higijenskih ustanov v dravski banovini, v drugem pa higijena na deželi. Vse higijenske ustanove so razstavljene v modelih s popisom dela teh ustanov in sicer higijenski zavod v Ljubljani, zavod za zaščito mater in dece ter šolska poliklinika. V odelku higijena na deželi so krasni modeli zdravstvenih domov v Celju, Mariboru, Medvodi, Rogatcu, Cerkljah, Trzinu, Lukovici itd.

Med higijeno na deželi vzbujata posebno pozornost higijenska in nehygienska urejena vas. Dalje so razstavljene modeli higijenskega urejenega gospodarstva srednjega kmeta, ter modeli nehygienskega bajte in hiše. Zelo poučna sta dalje modeli higijensko in nehygiensko urejene hiše delavca in obrtnika, dalje modeli slabe in dobre kuhinje, slabe kmetijske gostilne, dobro zajetje studenca, slabega vodnjaka, in vzorno urejenega letnega in zimskega ljudskega kopališča.

Poleg modelov je obešenih na stenah cela vrsta zanimivih statističnih podatkov. Takoj pri vstopu v paviljon je zemljevid organizacije higijenske službe v dravski banovini. Izredno zanimiva je statistika smrtnih slučajev in rojstev po posameznih srezih dravske banovine,

dalje statistika higijenske propagande v dravski banovini, statistika desinfekcijskega dela in asanacije higijenskega zavoda. Na levi strani je zanimiva statistika obolenj na tifusu in griži v zadnjih 10. letih. Odkor vrši higijenski zavod svojo važno nalogo glede higijene te dve bolezni leto za letom izkazujeta manj obolenj.

OUZD ima tudi svoj oddelek v razstavnem paviljonu. V ozadju so diapozitivi, ki predstavljajo notranjost ambulance in zdravilišča. Statistika izkazuje bolezenske podpore dni, razvrščene po diagnozah in industrijskih skupinah. Na desni strani je statističen izkaz, ki markantno označuje izdatke OUZD v Ljubljani, iz katerega je razvidno, da je OUZD izdal v času od 1. julija 1922 do danes že en četrtilijarde Din in od tega odpade ena petina, t. j. 50 milijonov za tuberkulozo. Na levi strani je zemljevid, ki kaže delovanje tuberkuloze v dravski banovini. Te proletarske bolezni je največ v okrožju ekpoziture Maribor in najmanj na Jesenicah.

Higijenska razstava je obenem 10-leten jubilej delovanja Hig. zavoda, ki si je pod predstvom dr. Iva Pirca pridobil neveljnih zaslug na polju ljudske higijene. Razstavo je opremil in organiziral zavod sam. Vsem posetnikom letošnjega velesajma toplo priporočamo obisk razstave, zlasti podeželskemu ljudstvu. O razstavi bomo še poročali.

Obsojeni zločinci

Ljubljana, 29. maja.

Dopoldne se je zagovarjal pred senatom trojice pod predstvom sodnega svetnika Kralja 31-letni posestnikov sin Janez Štirn iz Senčurja pri Kranju radi zločinstva zoper življenje in telo.

Dne 24. novembra lani se je vračal Janez Štirn v spremstvu Janeza Milača in še nekaterih drugih domačih fantov iz Kodrove gostilne v Lužah proti domu. Vsi so bili malo vinjeni in so se med potjo prepirali in ruvali. Pred domačo hišo je Janez Milač zgrabil vilo in z njo udaril osumljenčevega očeta Franceta Štirna, ki je hotel sina odvesti domov, po hrstu in rokav. V tem je priskočil Janez Štirn, potegnil Milača k sebi in ga sunil z nožem v trebuh.

Obtoženec je dejanje zanikal, navajal, da noža ni imel in tudi, da je Milač tedaj, ko ga je potegnil k sebi, izgubil ravnotežje in padel na tla in se je gotovo s svojim nožem sam ranil. Ta zagovor je bil ovrgel Janez Milač, ki je z vso gotovostjo potrdil, da mu je rano prizadejal baš obtoženec in da sam noža ni imel v roki. Rana je bila smrtonosna in bi umrl, če ne bi bil nemudoma operiran.

Obtoženec je bil obsojen na 9 mesecev strogega zapora, v povračilo stroškov kazenskega postopanja, vrh tega pa mora plačati Janezu Milaču 5410 Din odškodnine za prestane bolečine.

Zanimiva je bila obravnava proti 5 obtoženecem, in sicer proti samskemu delavcu Francu Kregarju, oženjenemu delavcu Francu Klajdišu, oženjenemu tesarju Antonu Dolariju, samskemu tesaču Hermanu Flerinu in samskemu delavcu Janezu Klemencu, vsi iz kamniškega sreza. Obtoženi so bili, da so razširjali v Kamniku letake komunistične vsebine in so z razširjanjem letakov žalili in klevetali kralja. Obtožence so zagovarjali dr. Lemež, dr. Lovrenčič, dr. Lokar, dr. Lukman in dr. Lulik. Kregar je bil obsojen na 5 mesecev strogega zapora, Klajdiš na 2 meseca, Dolar na 3 meseca, Flerin na 3 meseca in Klemenc na 2 meseca. Klajdiš in Klemenc sta kazni že prestala, ker se jima je vstrel v kazni preiskovalni zapor, Dolar in Flerin pa sta bila radi družinskih razmer začasno izpuščena.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Novo mesto

Uspela slava tukajšnje posadke. Prvič v zgodovini Novega mesta se je v četrtek dopoldne proslavljala slava tu nastanjenega vojaštva. Ob desetih dopoldne je bil trg pred vojašnico in bližnjo frančiškansko cerkvijo poln vojaštva in civilnih gostov. Namestnik komandanta bataljona poručnik Novica Marovič je v lep in jedrnatih besedah poljsnim zbranim pomen krstne slave, na kar je vojaštvo odšlo v svoje prostore, kjer je bilo pogoščeno, popoldne pa službe prosto. Civilne povabilence je pogostil častniški zbor v poveljniki pisarni. Poleg sreškega načelnika, mestnega župana in komandirja orožniške čete so se udeležili slave zastopniki cerkve, raznih državnih uradov in novomeških učnih zavodov. Opoldne so se vsi židane volje razšli.

Št. Jurij ob južni železnici

Sokolska tombola. V nedeljo 31. t. m. priredi tukajšnje Sokolsko društvo pred ljudsko šolo veliko tombolo z bogatimi dobitki. Glavni dobitki so 6, in sicer: moški kolo, sadni mlin, kuhinjska oprava, zaboj sladkorja, vreca moka in velika svinja. Če ti dobitki predstavljajo vrednost preko 5000 Din, manjši dobitki, katerih je okoli 450, pa gotovo tudi toliko. Zato opozarjamo vse zainteresirane, naj si takoj nabavijo tombolske karte, ker jih bo v nedeljo težko dobiti, če ne bodo sploh že razprodane.

Izlet Sokolskega društva v Štoreh. Mlado Sokolsko društvo v Štoreh priredi v nedeljo 31. t. m. svoj prvi nastop s sodelovanjem celjskega Sokolskega društva. Vabimo vse prijatelje društva, da se zleta udeležijo. Zveze z vlaki na vse strani ugodne.

Braslovče

Ali še ni dovolj nesreč? Ob pešpoti iz našega trga proti Polzeli je v Parizije k Pergerjevim, p. d. Anzinovim, napeljan iz tovarne na Polzeli električni vod. Ze 14 dni pa je na drogu za gospodarskim poslojem imenovanega pretrgana žica, ki je ovita okoli droga. Zadnji čas je, da se napeljava popravi, preden se bo zgodila nesreča.

Tombola gasilnega društva v Letušu. V ponedeljek je imelo gasilno društvo v Letušu veliko tombolo, katere je kar najlepše uspela. Najlejša hvala vsem onim, ki so kakorkoli pripomogli, da je prireditev tako lepo uspela.

Bučka

Občinska seja. Dne 14. maja se je vršila v občinskem uradu važna seja. V glavnem se je razpravljalo o potih, ki naj se razdele v naši občini pod kuluk. Odbornik Kirar je predlagal, naj se razdele med zainteresirane, da popravi vsak svoj del. Odbornik Pevec je predlagal, naj poti čez Selo in pot čez Dobravico prideta pod kuluk, druga pota pa naj ostanejo v lastni upravi, kakor so sedaj. Tako se je tudi sklenilo. To sicer ni popolnoma pravilno, ker v Selah stanujejo manjši posestniki, ki ne pridejo pod kuluk, pot vsaki dan uporabljajo, popravljati ga njim pa ne bo treba vsled premanjhnega davka; večji posestniki bodo pa morali po svoji dolžnosti njim razdeljene poti sami popravljati in potem pa še predpisani kuluk na imenovanih potih napraviti. Ako pretehtamo Kirarjev predlog, bi bilo umestno, da bi njegova obveljala. Najpametnejše bi pa bilo, da bi prišla vsa pota pod kuluk, ker le na ta način bi bilo zakonito popolnoma zadoščeno. Kuluk dela mnogim nepotrebne skrbi, ker se prisilnega dela in prisiljenega plačila vsak boji. Gotovo pa je, da se bodo naši ljudje v to kmalu vživeli, saj je že stara navada, da se ljudstvo vsake novotarje brani, ko se pa privadijo, pa pograbijo z obema rokama.

Čebelarstvo. Pretekli teden je tukajšnji posestnik J. P. dobil prvi roj čebel. Čebele so se letos kljub pozni pomladi, slabemu vremenu in pomanjkljivi paši jako dobro opomogle. Splošno pravijo čebelarji, da bodo letos čebele obilno rojile. Pričakovati je torej obilo sladkega medu, ako bo v bodoče vreme ugodnejše, posebno za cvetenje konstanjev.

Pragersko

Kuluk. Preteklo sredo se je pri nas pričel kuluk. Kulukarji so popravili cesto, ki vodi od gostilne Štamfl do Huberjeve vile.

Nezgoda. V četrtek se je na cesti med Cirkovcami in Pragerskim zlomila os prednjega kolesa kolesarju M. N. Kolesar je dobil pri padcu le lažje poškodbe, pač pa se je zelo poškodovalo kolo.

Delo Olepševalnega društva. Spodnje-poljskavsko-pragersko olepševalno društvo je pretekli teden krasno uredilo in z belim peskom posulo pot od kolodvora do osnovne šole.

Sport

GRADJANSKI—ILIRIJA

33 : 33

Prav čuden rezultat kajne? No, tako hučo vendar ni! Ilirija in Gradjanski sta se dogovorila, da igrata v nedeljo vsak s tremi moštvi, na vsaki strani torej 33 igralcev, skupno 66. Sporta željni bodo prišli na račun. Še nikdar se jim ni nudila prilika, da vidijo tekom enega popoldneva kar tri zunanja moštva enega kluba. Spored je torej pester in vstopnina ni za tri zaporedne tekme previsoka.

Ob 15. nastopi prvi par: juniorski moštvi Gradjanskega in Ilirije. Moč gostov nam ni znana, vemo le, da razpolaga Ilirija z zelo močnimi naraščalniki. Igra bo trajala 2x30 minut.

Takoj zatem nastopita rezervni moštvi obeh klubov. Ilirija ima eno najmočnejših rezerv v Sloveniji in stopa v boj kot favorit. Presenečenje pa ni izključeno, kajti enajstotico Gradjanskega sestavljajo večinoma fizično dobro razviti igralci.

Obe tekmi sta prijateljski, naslednja — glavna bitka — je prvenstvena značaja.

Tako Ilirija, kakor tudi Gradjanski sta se vestno pripravljala za to važno srečanje. Popoldanska vročina ne bo več vplivala na igro, ki se bo pričela ob 17.45. Prorokovati o izidu, je težava stvar, kajti v nogometu igra veliko vlogo sreča in trenutna disponiranost posameznih igralcev. Postavi moštev Ilirije in Gradjanskega nam nista znani. Zagrebčani bodo predvidoma nastopili v isti sestavi kot proti Wiener Sportklubu. Pri domačih sta dve mesti vakantni: za sedba srednjega krilca in desne zveze. V postev prihajata za ti mesti po dva igralca, kolikor nam je znano, se bo vodstvo Ilirije danes končno noveljavno odločilo.

Igra obeh nasprotnikov bo vsekakor zanimiva. Srečata se dva enaka sistema. Oba gojita igro na prodore z največjo uporabo svojih kril. Ta način igre hitro prenaša zogo iz polja v polje in nudi gledalcem največ. Gradjanski ima v Kokotoviću in Stankoviću izvrstni krill, vendar nista Ilirijana Pfeifer in Doberlet prav nič slabša. Odločila bo pač večja prodornost pred golom in strelska zmoglost notranjega trlo.

Vse tekme se bodo vršile ob vsakem vremenu na igrišču Ilirije proti enotni vstopnini. K tekmi se je prijavilo že okoli 100 Zagrebčanov in bo, sodeč po velikanskem zanimanju, dosežen nov rekord v obisku.

Za tekmo Gradjanski : Ilirija 31. t. m. je določil nogometni savez v Beogradu naslednjo vstopnino: ložni sedež na tribuni 30, sedež na tribuni 25, ostali sedeži 20, stojšča 12, deca in vojaki 6 Din. Odbor SK Ilirije opozarja, da po predpisih saveza za drž. prvenstvo ni znižane članske vstopnine, edino igralci nogometne sekcije (rezervisti in juniorji) imajo pravico do prostih vstopnic, ki se bodo izdajale pri posebnih blagajni pri našem vstopu za garderobo na Celovski cesti proti predložitvi izkaznice, iz katere pa mora biti razvidno, da je poravnana tekoča članarina. Pri glavnem vstopu bo ena blagajna za sedeže in dve blagajni za navadna stojšča. Znižane karte za deca in vojake se bodo izdajale istokot pri blagajni na Celovski cesti. — SK Ilirija.

Otvoritvene medkubske kolesarske dirke. Kolesarska sekcija ASK Primorje priredi v nedeljo 31. t. m. ob 14. medkubske kolesarske dirko na progi Ljubljana, Dunajska cesta Ježica—Domžale—Lukovica in nazaj. Dirka se vrši ob 14. na 50 km, ob 14.15 dirka juniorjev 30 km in ob 14.25 dirka novincev 10 km. Start za vse tri skupine pri km 2 na Dunajski cesti. Cilj na igrišču Primorja s petkratnim krogom za vsako skupino. Prijave sprejema Fr. Brumati v kavarni »Zvezda« od 18. do 20. dne dneva pred dirko. Prijavnina 10 Din.

Grazer Sportklub : Gradjanski 2 : 1. Graški gosti so po obeh zmagah v O ieku premagali tudi zagrebškega Gradjanskega.

Znanstvena banka kraljevine Jugoslavije a. d.

Dunajska cesta št. 31 (hiša Zidarjevih ded.) podružnica Ljubljana Račun poštne hranilnice št. 14.003 - Telefon 30-20

Centrala: Beograd

Glavna podružnica: Zagreb

Podružnica Sarajevo

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom, in lombardira državne vrednostne papirje. — Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. — Otvorja tekoče in žiro račune. — Izdaja kavcije in garancijska pisma. — Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. — Izvršuje vse ostale bančne posle.

Radio

Ljubljana, sobota, 30. maja. 11.45 Šolska ura. 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče. 18.00 Prenos iz velesejma: balalajke »Kremelj«. 19.00 Dr. L. Čampa: Časnikar in časnikarstvo. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20.00 Bogo Pleničar: Šah. 20.30 Koncert Ferijaškega saveza iz Maribora. 21.30 Šlagerje poje g. Premelj. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Prenos z Bleda. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, nedelja, 31. maja. 9.00 Prenos otvoritve nove proge cestne žel. v Šiško. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, P. dr. R. Tominec. 10.20 F. Jelenc: Knjigovodstvo za hotelirje in gostilničarje. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče. 17.00 Salonski kvintet. 17.30 Prenos nogometne tekme Ilirija-Gradjanski. 19.30 Profesor Pengov: O reji plemenitih kožuharjev. 20.00 Prenos balalajek »Kremelj« z velesejma. 21.00 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas, dnevne vesti. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 30. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 19.35 Poročila. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 »Simone Bocanegrot«, opera, Verdi.

Zagreb, nedelja, 31. maja. 8.30 Procesija v čast Materj Božji v Kamenitih vratih. 9.00 Pont. sv. maša (dr. A. Bauer) in kronanje Marijine slike. 15.30 Tenis-tekma med »Budapest« in »Zagreb«. (Igrališče akd. tenis-kluba, poroča dr. M. Polić). 18.00 Popoldanski koncert: akademski godalni kvartet. 20.00 Orgle (plošče). 20.50 Uvod k prenosu. 21.00 »Mati Božja v Kamenitih vratih«, misterij, dr. V. Deželić ml. in dr. B. Široka.

Beograd, sobota, 30. maja. 11.30 Plošče. 12.35 Koncert radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 18.00 Sokolstvo. 19.20 Predavanje. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 »Simone Bocanegrot«, opera, Verdi (Zagreb); nato plošče.

Beograd, nedelja, 31. maja. 9.00 Sokolsko zborovanje v Velikem Bečkereku. 9.30 Prenos iz pravoslavne cerkve v Velikem Bečkereku. 11.00 Violinski koncert. 12.00 Tamburaški orkester v Velikem Bečkereku. 12.45 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 16.00 Orkestralni koncert. 17.30 Koncert glasbene vojne šole v Vrhu. 19.30 Predavanje. 20.00 Sokolski slavnostni koncert. 22.30 Novice. 22.50 Plošče.

Praga, sobota, 30. maja. 11.15 Plošče. 12.25 Bratislava. 16.30 Moravska Ostrava. 19.05 Groteska. 19.30 Poljudna glasba. 20.30 Ljudski večer. 21.00 Orkester. 22.30 Moravska Ostrava.

Praga, nedelja, 31. maja. 7.00 Koncert v Karlovih Varih. 9.00 Brno. 11.00 Plošče. 13.00 Bratislava. 16.00 Moravska Ostrava. 19.00 Ljudske pesmi. 19.25 Plošče. 19.25 Plošče. 20.00 Domača glasba. 22.00 Brno. 22.25 Ljudska glasba.

Potniki, železničarji in dijaki so z aktivnimi kovčegi in podobnim najsolidnejše ter najceneje postreženi pri

A. PREKUH

Ljubljana, Stari trg št. 26

ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila 952

Razširjajte Jugoslovana!

I. SLANOVIC 806
Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA
Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno poniklovana.

Razpis

Evangeljska-verska občina v Dolnji Lendavi razpisuje oddajo dela za zgradbo cerkve

Pogoji, projekti in razpis dela so na vpogled pri evangelijskem župnem uradu v Dolnji Lendavi.

Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju do dne 21. junija 1931 do 10. ure predpoldan pri evangelijskem župnem uradu v Dolnji Lendavi.

Pred licitacijo položijo reflektanti 5% kavcije v gotovini ali v vrednostnih papirjih.

Za Evangelijsko-versko občino v Dolnji Lendavi:

Skalič Aleksander, Vukan Ludovik, evang. župnik, inspektor ev. cerk. obč.

VI 1367/31-5.

1366

Natečaj

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje sporazumno z Generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu natečaj za izdelavo generalnega projekta novega postajnega poslopja in način zazidave železniškega zemljišča nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani.

Tega natečaja se sme udeležiti vsak jugoslovanski inženjer (arhitekt) in ruski inženjer (arhitekt), ki živi v Jugoslaviji. Ocenjevalna komisija sestoji iz sledečih gospodov:

1. Direktor državnih železnic v Ljubljani dr. Borko Jakob.
2. Pomočnik direktorja državnih železnic v Ljubljani ing. Klodič Maks.
3. Referent za zgradbe Generalne direkcije državnih železnic arh. Schmidinger Friderik.
4. Arhitekt Manojlovič Dušan.
5. Direktor mestnega gradbenega urada ing. Prelovšek Matko.
6. Univ. profesor arh. ing. Šen Edo.
7. Ing. arh. Šubić Vladimir.

Namestniki:

1. Načelnik gradbenega oddeljenja direkcije državnih železnic v Ljubljani ing. Hoffmann Emil.
2. Referent za zgradbe Direkcije državnih železnic v Ljubljani ing. Turba Josip.
3. Arhitekt Dimić Leposava.
4. Ing. arh. Černivec Josip.
5. Ing. arh. Jelenec Jože.
6. Pomočnik direktorja mestnega gradbenega urada v Ljubljani ing. Poženel Albert.

Nagrade so sledeče:

- I. nagrada v iznosu Din 50.000.—;
- II. nagrada v iznosu Din 30.000.—;
- III. nagrada v iznosu Din 20.000.—.

Ocenjevalna komisija lahko predlaga 4 odkupe v skupnem znesku Din 32.000.—.

Natečaj pričenja z dnem 1. junija 1931 in se konča dne 31. avgusta 1931 ob 11. uri dopoldne.

Program in podlage za natečaj se dobi od dne 1. junija 1931 dalje v vložišču mestnega gradbenega urada v Ljubljani Šolski drevored št. 2 osebno ali po pošti proti plačilu Din 100.—.

Mestno načelstvo v Ljubljani,

dne 29. maja 1931.

Zupan: dr. Dinko Puc, l. r.

Pozor!

Kdor želi imeti solidno izvršena pleskarska dela po konkurenčnih cenah naj se obrne na tvrdko

Ivan Brunčič, pleskarstvo

Ljubljana, Kolodvorska ul. 23

Telefon št. 3476

1319

Oblastveno koncesionirana
šolarska šola

J. Gabersčik

bivši komisar za šoferske izpite

Ljubljana

Dunajska cesta 31

Prihodnji redni tečaj prične 1. junija

Pozor!

Nemška tovarna klavirjev Hauschultz-Berlin, svetovno znana, poslala je na ljubljanski velesejem piano, na katerem lahko igra tudi neuk ne da bi se učil igrati. Razstavljen je na velesejmu v paviljonu E 30-32. 1342

Foto aparati

foto potrebščine

Kosmetika

Drogerija

Hermes

Ljubljana

Miklošičeva c. št. 30

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Kdor

hoče elegantno običen biti, naj se zgleda pri

Gombocu

Maribor

Tattenbachova ul. 41

Kavarna

Restavracija

Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza

Krapeš, vulgo „Ziveli“

Ljubljana

762

Soboslikarski

vzorci

(šablone), lepi in moderni, na velesejmu, paviljon „K“. 1353

Pianini! Pianini!

Velika prilžnost!

Nemška svetovno znana tovarna klavirjev

Hauschultz-Berlin poslala je na ljubljanski

vlesejem 6 lepih pianinov, katere bo tovarna

prodala v reklamne svrhe za polovično ceno. Izkoristite priliko! Pianini

so razstavljeni na velesejmu v paviljonu E

30-32. 1342

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Logavice, roka-

vica, volna in

bombaž 488

rajooneje in v velikih

izbi pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

Repč Fran

sodarsko podjetje

Ljubljana — Kolesarska ulica 18

Se priporoča obiskovalcem velesejma za ogled razstavljenih del v paviljonu E zunanje lope.

Detajlna prodaja.

Gostilničarjem

in privatnikom

nudim KROGLE (lignus santus) za baliranje kakor tudi KEGLE za kegljišče po najnižjih cenah

LOVRENČIČ VIKTOR

strugar

Ljubljana, Zalokarjeva ulica št. 13.

Oglejte razstavo na velesejmu

Na velesejmu v paviljonu, kjer se točijo vina iz kleti

Peter Podboršek

Ljubljana-Šiška, Celovška c. 34

se bode letos prvič točila tudi zajamčeno pristna

»Bakarska vodica«

v steklenicah, na kar se opozarja slavno občinstvo.

1369

Zahvala

za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani izgubi našega nepozabnega in uad vse ljubljenskega soproga, papačita, brata, strica in svaka, gospoda

Lojzeta Hočevarja

sodnika okrožnega sodišča

ter za poklonjeno cvetje in mnogobrojne vence, za kar se tem potom najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni prečistitemu g. proštu Karlu Cerinu ter ostali duhovščini, nadalje gospodu predsedniku okr. sodišča dr. Jos. Kavčiču za ganljiv nagrobni govor, njegovim stanovskim tovarišem, primariju dr. Gostiši za njegovo veliko požrtvovalnost, g. srezkemu načelniku Logerju, županu dr. Režku, pevskem društvu »Gorjanci« za v srce segajoče žalostinke, mestni godbi za spremstvo, deputaciji novomeškega »Sokola«, gg. oficirjem tukajšnje garnizije, uradnikom okrožnega in okrajnega sodišča ter jetnišnice in ostalih uradov in vsem, ki so se trudili ohraniti pokojnika pri življenju, ter onim, ki so nam stali v težki uri ob strani.

Globoko zahvalo izrekamo nadalje vsem njegovim številnim prijateljem, znancom in ostalim, ki so dragoga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti ter posuli s cvetjem njegov prerani grob.

Maša zadušnica se bo brala za pokojnim v ponedeljek dne 1. junija 1931. ob 7. uri v kapiteljski cerkvi.

Novo mesto, 28. maja 1931.

1365

Globoko žalujoča rodbina Hočevarjeva.